



# Platformsutra

Leven, onderricht en transmissie van de zesde patriarch Hui-neng.

Vertaling: Jan Mukan Klungers

Dit is een E-book uitgave van Zen in Salland. Je kunt hier vrijelijk uit citeren, mits je de bron vermeldt.

Zen in Salland is een zengroep waar je wekelijks samen met anderen kunt mediteren in Deventer. Je kunt ook individuele begeleiding krijgen bij je zenbeoefening. Het onderricht is gratis, maar deelnemen niet. De onkosten, huur, meditatiekussens, publiciteit, enzovoort, moeten wel betaald worden.

Dit E-book kun je gratis downloaden. We stellen het erg op prijs als je ons steunt met een bescheiden bedrag. Banknummer NL77 TRIO 0390 9857 67 t.n.v. Stichting Zen in Salland.

## *Zen in Salland*

In stilte ontdek je waar je leven over gaat

[www.zen-in-salland](http://www.zen-in-salland)

[info@zen-in-salland.nl](mailto:info@zen-in-salland.nl)

# Platformsutra

Leven, onderricht en transmissie van de zesde patriarch Hui-neng.

Vertaling: Jan Mukan Klungers

# Inhoud

Achtergronden van het Platformsutra.....	5
Platformsutra.....	12
Hoofdstuk 1.....	12
Hoofdstuk 2.....	22
Hoofdstuk 3.....	50
Hoofdstuk 4.....	58
Referenties.....	74

## Achtergronden van het Platformsutra

In de vroege middeleeuwen kwam in China chan tot ontwikkeling. Een boeddhistische stroming die later in Japan met 'zen' werd aangeduid en die we ook nu nog kennen onder de naam 'zen'. Zoals alle religie is ook deze traditie mensenwerk, dat met de nodige conflicten wordt doorgegeven. Het Platformsutra beschrijft onder andere zo'n conflict, waarbij er in het prille chan een splitsing ontstond, die aangeduid werd met de Noordelijke School en de Zuidelijke School. De Noordelijke School stierf in enkele generaties uit en later historisch onderzoek (McRae, 1986, 2003) doet vermoeden dat het conflict eigenlijk niet zoveel voorstelde. In dat onderzoek wordt ook duidelijk dat er historisch niet erg veel klopt van het verhaal in het Platformsutra. Dat betekent dat het verhaal dat het Platformsutra ons wil vertellen, niet historisch gelezen moet worden. Maar hoe dan wel?

De tekst wordt een sutra genoemd. Een aanduiding die in de orthodoxe teksten wordt gereserveerd voor teksten die de woorden van de historische Boeddha weergeven. Er wordt dus een groot gewicht aan gegeven. Het Platformsutra vertelt ons waar zen voor staat, zoals er in die tijd tegenaan werd gekeken en zoals het ook nu nog van grote invloed is. Het wilde ook de superioriteit van zen benadrukken, dus was de schrijver niet vies van wat religieuze propaganda hier en daar.

Er bestaan meerdere versies van het Platformsutra. Ook dat benadrukt het belang van deze tekst voor de traditie. Er is lange tijd aan gesleuteld.

Het Platformsutra is dus een basistekst in de geschiedenis van zen.

Voor deze vertaling heb ik gebruik gemaakt van verschillende Engelse vertalingen. Deze vertaling beoogt niet een wetenschappelijk verantwoorde vertaling te zijn, maar een goed leesbare Nederlandse vertaling. In de Engelse vertalingen die ik heb gebruikt is uitgegaan van de zogenaamde Dun-hang versie. De versie die werd aangetroffen in de verzameling van manuscripten, gevonden in de Dun-hang grotten in het begin van de twintigste eeuw. Uitgangspunt was de vertaling van Yampolsky, oorspronkelijk gepubliceerd in 1967. Van belang was daarnaast de vertaling van Red Pine (2006) en de vertaling en commentaren van Shodo Harada (2018).

In de tekst komen veel namen voor van leerlingen van de hoofdpersoon uit deze tekst, Hui-neng. Meer informatie over deze personen is te vinden in de klassieke bundel *Records of the Transmission of the Lamp*. Hiervan deel 5. Van deze klassieke Chinese tekst is een Engelse vertaling beschikbaar (Whitefield, 2015-2019). Ook heel informatief is *Zen's Chinese Heritage* (Ferguson, 2000).

Toen het Platformsutra werd beschreven was zen al een gevestigde boeddhistische stroming in China. Zen had zich ook al uitdrukkelijk aangepast aan de Chinese cultuur. Zo was in India het bedelen van voedsel een gangbare praktijk. In China – van oudsher een land waar hard werken hogelijk gewaardeerd werd – werd deze bedelpraktijk afgewezen. Er ontstonden kloosters die centra waren van geleerdheid en cultuur en waar ook hard werd gewerkt op het land. De kloosters waren zelfvoorzienend, het liefst zo dat er nog over was om de armen wat te kunnen geven. De leer van Kung fu tze (Confucius) en Lao tse (Daoïsme) hadden grote invloed op zen. Daarmee werd zen ook sterk verbonden met de natuur. Je leven en beoefening in

overeenstemming brengen met de levenskracht van de natuur. Dat werd woe wei genoemd, doen door niet-doen. De yin-yang leer vinden we overal terug al gebeurt dat niet altijd zo expliciet. Daardoor is het voor ons westerlingen niet altijd goed te herkennen. Zo wordt de metafoor van de spiegel veelvuldig gebruikt, ook in de tekst van het Platformsutra. De beoefening beoogt teweeg te brengen dat onze geest een spiegel wordt die ons de werkelijkheid laat zien zoals die is (zoals door onze zintuigen waargenomen), niet vervormd door onze egocentriciteit. De basispositie van de volger van een spiritueel pad is dan ook de yin positie. Yin staat voor vrouwelijk, ontvangend, donker. In deze donkere positie kan ik het licht zien. Anders dan wanneer ik mijzelf in het licht plaats. Vanuit het licht is niet te zien wat er in het donker gaande is. Bijzonder toch, deze basishouding in een sterk patriarchale samenleving. In de Chinese samenleving werd (en wordt) veel waarde gehecht aan voorouders. Doordat zij hebben geleefd kunnen wij leven. De nadruk op het doorgeven van de Dharma via een transmissieproces waarbij de verhouding van leraar en leerling van groot belang is, en waarbij een stamboom wordt samengesteld van de verschillende leraren van nog vóór de historische Boeddha tot heden. De lineage. Ook dat is in die tijd in China ontstaan, waarbij de keten van opeenvolgende leraren is gereconstrueerd om zo een indruk van authenticiteit te wekken. Om de lineage sluitend te maken is ongetwijfeld hier en daar gebruik gemaakt van fantasie.

Zen ontwikkelde zich in stormachtige tijden. Religie en staat waren in die tijd niet gescheiden. Sommige periodes was zen ook verbonden met het keizerlijk hof en kende het grote voorspoed. Andere tijden was er een keizer die niets moest hebben van zen

of van boeddhisten in het algemeen. Dan was er sprake van vervolgingen. In het Platformsutra wordt verteld hoe er een scheuring ontstond, waarbij zen werd opgesplitst in een Noordelijke School en in een Zuidelijke School. De Noordelijke School was verbonden met het keizerlijk hof. Dat was heel aantrekkelijk in tijden dat zen in de gunst stond bij het hof, maar desastreus toen die bevoorrechte positie verdween. De Noordelijke school is dan ook vrij snel uitgestorven en het Platformsutra verhaalt dat de Zuidelijke School superieur was aan de Noordelijke School.

Het verschil wordt aangeduid als de school van de geleidelijke verlichting (Noordelijk) en de plotselinge verlichting (Zuidelijk). Het verschil is waarschijnlijk opgeklopt en is geschreven nadat de betrokkenen al lang en breed overleden waren. Toch is het een punt wat eigenlijk nog steeds in alle spirituele wegen actueel is. Het gaat namelijk over de vraag of verlichting (bevrijding, ontwaken) ontstaat uit de inspanningen van de beoefenaar (de geleidelijke weg) of dat het inzicht spontaan, in een ogenblik ontstaat, zonder de eigen inspanning (de plotselinge weg). In feite betekent het dat beoefening inspanning vergt en dat deze inspanning de weg voorbereidt om verlichting mogelijk te maken. Die verlichting zelf komt in een ogenblik en kan niet afgedwongen worden. Je ontvangt het. Het is 'ander kracht'.

De hoofdlijn in het Platformsutra is:

- De ontwikkeling van Hui-neng tot leraar.
- Het onderricht van Hui-neng aan grote groepen toehoorders van diverse pluimage.
- Het onderricht van Hui-neng aan individuele leerlingen in grote vertrouwelijkheid



- Het doorgeven van de Dharma aan de opvolgers van Hui-neng en zijn sterven.

Inhoudelijk staat in het onderricht centraal dat de beoefenaar ontdekt wat zijn ware natuur is. Hiervoor worden in de tekst vele synoniemen gebruikt die wellicht moeten laten zien dat niet precies in woorden is te vatten wat nu eigenlijk bedoeld wordt. In de Engelse tekst vinden we dat terug in de woorden: self nature, true nature, original self, true self, true mind, enzovoort. Ik heb dat steeds vertaald met *'ware natuur'*.

Voor de onverlichte mens worden eveneens vele uitdrukkingen gebruikt, waarbij sommige voor onze oren zeer denigrerend klinken, zoals: deluded people, people of the world, stupid people, people of low capacity, misled people, enzovoort. Voor de vertaling hiervan heb ik het woord *'bevangenheid'* gebruikt. Soms, als de context daarom vroeg meer specifiek *'bevangen door de eigen werkelijkheidsbeleving'*.

Onze alledaagse bewustzijnstoestand.

Bevangenheid is dan de emulsie van zintuiglijke waarnemingen en onze toevoegingen in de vorm van betekenissen, waardeoordelen en emotionele associaties. Dit geheel van waarnemingen en toegevoegde betekenissen wordt vervolgens voor de werkelijkheid aangezien. Dat is bevangenheid.

Helderheid van geest is vervolgens het zien van het onderscheid tussen zintuiglijke waarnemingen en onze toevoegingen. Als het in de tekst over wijsheid gaat (prajna) wordt heel specifiek het vermogen bedoeld, waarbij de beoefenaar het onderscheid ziet tussen de zintuiglijke waarnemingen en zijn of haar eigen toevoegingen.

In de tekst komt veelvuldig het woord *Dharma* voor. *Dharma* staat voor het onderricht van de Boeddha. Het staat ook voor de werkelijkheid, misschien beter aangeduid met de Grote Werkelijkheid. De Dharma komt dus niet overeen met de woorden waarmee de Dharma wordt uitgelegd. Die woorden schieten altijd tekort. Onze woorden over de Dharma zijn niet de waarheid, de werkelijkheid is de waarheid.

Als het woord *dharma* met een kleine letter wordt gebruikt, veelal in meervoudsvorm, *dharma's*, wordt hiermee de verschijnselen bedoeld. Een huis is een dharma, een levend wezen en ook bijvoorbeeld een gedachte. Hiermee wordt het procesmatige karakter van de verschijnselen aangegeven, en daarmee de veranderlijkheid en vergankelijkheid.

In onze bevangenheid zien wij echter geen dharma's maar *rupa's* (beide zijn woorden uit het Sanskriet). Een rupa is een verschijnsel zoals door ons beleefd. Een rupa benadrukt vaak meer het dingachtige karakter van een verschijnsel. Dat geeft ons meer houvast. Als we deze rupa's aanzien voor de werkelijkheid creëren we dus een illusoir werkelijkheidsbeeld. In dit proces van het vormen en onderhouden van ons beeld van wie we zijn en hoe de wereld in elkaar zit zetten wij ook onszelf apart van de werkelijkheid en ontstaat de dualistische breuk: ik en het andere. Dat is wat het valse ik wordt genoemd. Onze egocentriciteit.

In de tekst wordt steeds benadrukt dat het nodig is dit proces te zien. Door het helder te zien leren we hier vrij van te staan en onze bevangenheid los te laten. We maken nog wel theorieën over hoe de werkelijkheid in elkaar zit, maar we zien het aan voor wat het is: een idee, een theorie en niet de werkelijkheid zelf. We reageren nog wel emotioneel op de gebeurtenissen om ons

heen, maar we zien het voor wat het is: een emotionele reactie en niet de werkelijkheid zelf.

In de tekst komt het woord *geest* veel voor. Bij een vertaling uit het Chinees is dat een lastig begrip. In het Chinees staat het woord *hsin* voor *geest* en voor *hart* in de figuurlijke betekenis van het woord. Zoals in de uitdrukkingen *met heel mijn hart* en *uit de grond van mijn hart*. In het Engels wordt dat doorgaans vertaald met *mind*. Dat is dus niet helemaal correct. *Mind*, *geest* heeft een associatie met verstandelijkheid. *Hart* heeft een associatie met gevoel, emotie. Het Chinese *hsin* heeft een associatie met zowel verstand als gevoel. Ik heb zoveel mogelijk het woord *geest* gebruikt en alleen het woord *hart* gebruikt als in het Nederlands in die context het woord hart meer passend is. Echter zowel bij het woord *geest* als het woord *hart* dient beseft te worden dat beide bedoeld zijn.

Daarmee samenhangend is het woord *understand* in de Engelse vertaling wat lastig als dat in het Nederlands wordt vertaald. Normaal gesproken zouden we dat vertalen met *begrijpen*. Echter, *begrijpen* verwijst vooral naar het verstand. Hier gaat het ook om begrijpen met het hart. Ik heb daarom hier het woord *verstaan* gebruikt. Dat doet mijns inziens meer recht aan de bedoeling van de tekst.

Jan Mukan Klungers  
Wijhe, november 2019.

## **Platformsutra**

*Zuidelijke School van de Plotselinge Leer, Mahayana's Grote Volmaakte Wijsheid: De Platformsutra, gepreekt door de Zesde Patriarch, Hui-neng in de Ta-fan Tempel in Shao-Chou, één rol, opgeschreven door de verspreider van de Dharma, de leerling Fa-hai, die tegelijkertijd de Voorschriften van Vormloosheid ontving.*

## **Hoofdstuk 1**

### **Sectie 1**

Meester Hui-neng nam plaats op de hoge zetel van de Dharmahal van de Ta-fan Tempel en toonde de Dharma van de Grote Volmaakte Wijsheid en gaf de Voorschriften van Vormloosheid door. Op dat moment zaten meer dan duizend monniken, nonnen en lekenleerlingen tegenover hem. De prefect van Shao-chou, Wei Chu, ongeveer dertig vertegenwoordigers van verschillende departementen en ongeveer dertig Confuciaanse geleerden. Allen vroegen de meester om te preken over de Dharma van de Grote Volmaakte Wijsheid. De prefect gaf de monnik Fa-hai de opdracht zijn woorden op te schrijven zodat ze ook beschikbaar waren voor de volgende generaties en behulpzaam zouden zijn voor de studenten van de Weg. Zo zouden zij het in beweging zetten van het wiel van de leer ontvangen en doorgeven aan elkaar en deze woorden als gezaghebbend aanvaarden.

## Sectie 2

Meester Hui-neng zei: “Beste vrienden, zuiver je geest door het reciteren van de Mahaprajnaparamita sutra’s.”

De meester stopte met spreken om zijn eigen geest tot stilte te brengen. Toen, na een poosje, zei hij: “Beste vrienden, luister heel stil. Mijn zachtaardige vader kwam oorspronkelijk uit Fan-Yang, waar hij regeringsambtenaar was. Later werd hij van zijn post ontheven en verbannen naar Hsin-Cou en Lingnan, waar hij leefde als een gewone burger. Ik was nog heel jong toen mijn vader stierf. Mijn oude moeder en ik, haar enige kind, verhuisden naar Nan-hai. Wij waren heel erg arm en ik verkocht brandhout op de markt. Op een dag was er een winkelier die een grote hoeveelheid brandhout bestelde. Ik bracht het naar hem toe en hij betaalde me. Toen ik wegging zag ik een andere man. Hij reciteerde het Diamantsutra. Toen ik dat hoorde werd mijn geest helder en ik ontwaakte. Ik vroeg hem: “Waar hebt u deze tekst vandaan?”

Hij antwoordde: “Ik bezocht de vijfde patriarch, Hongren, van de School van de Oostelijke Berg in Huang mei Hsien in Chichou. Op dat moment waren er meer dan duizend leerlingen, monniken en leken-leerlingen. Toen ik daar was hoorde ik de meester zijn leerlingen aanmoedigen om de Diamantsutra te reciteren, zodat ze hun ware natuur zouden zien en onmiddellijk boeddha’s zouden worden.”

“Toen ik dat hoorde begreep ik dat het was voorbestemd dat ik hem zou horen. Nadat ik voor mijn moeder had gezorgd, nam ik afscheid van haar en vertrok naar

De School van de Oostelijke Berg in Huang mei en vroeg toegelaten te worden tot de vijfde patriarch, de priester Hongren om hem respect te betuigen.

### **Sectie 3**

Meester Hongren vroeg me: Waar kom je vandaan dat je deze berg bezoekt om me respect te betuigen? Wat wil je van me?"

Ik antwoordde: "Ik kom van Lingnan, een inwoner van Hsin-chou. Ik heb deze lange reis uitsluitend gemaakt om u respect te betuigen. Ik wil een boeddha worden en niets anders."

De meester schamperde: "Je komt van Lingnan! Je bent een barbaar! Hoe zou je ooit een boeddha kunnen worden?"

Ik antwoordde: "Ook al verschillen de mensen uit het zuiden van de mensen uit het noorden, toch is er in Boeddhanatuur geen onderscheid tussen noord en zuid. Ook al zijn mijn barbarenlichaam en dat van u verschillend, wat is het verschil in onze Boeddhanatuur?"

"De meester wilde zijn discussie met mij voortzetten, maar toen hij zag dat er andere mensen in de buurt waren, zei hij niets meer. Hij stuurde me weg om te werken in de kloostergemeenschap. Later bracht een novice me naar de ruimte waar het graan gedorst en gemalen werd. Daar werkte ik acht maanden lang met de vijzel.

### **Sectie 4**

Op een dag, geheel onverwacht, riep de vijfde patriarch zijn leerlingen bijeen. Hij begon zijn toespraak en zei: "Voor de mensen in deze wereld zijn geboorte en dood van vitaal belang. Jullie houden je de hele dag bezig met offerrituelen en je zoekt naar manieren om goed karma te verwerven. Je zoekt helemaal niet naar een uitweg uit de oceaan van geboorte en dood. Je eigen egocentriciteit verduistert de poort naar bevrijding. Hoe kun je gered worden? Ga allemaal naar je kamer en onderzoek jezelf. Wijze mannen zullen met behulp van hun inzicht hun ware natuur ontdekken. Schrijven jullie allemaal een gatha (gedicht) en geef

het aan mij. Ik zal jullie gatha's lezen en als er iemand onder jullie ontwaakt is tot de essentie, zal ik hem mijn robe en mijn Dharma geven en hem zo wijden tot de zesde patriarch. Haast je alsof er brand is.

## **Sectie 5**

De leerlingen hoorden zijn instructies aan en gingen naar hun kamers. Onderling spraken ze er als volgt over: "We hoeven onze geest niet te verhelderen en ons druk te maken over het schrijven van een gatha voor de meester. Shen hsiu is onze leraar. Nadat hij dharmaoverdracht heeft ontvangen kunnen we op hem vertrouwen, dus laten we het schrijven van een gatha achterwege laten."

In die tijd was er een gang die uit drie secties bestond (dat is: ongeveer tien meter lang). Op de wanden zouden afbeeldingen geschilderd worden uit de Lankavatara sutra en van de dharmatransmissies van de voorgaande patriarchen. De kunstenaar, Lu Chen zou de volgende dag beginnen met het schilderen van de afbeeldingen.

## **Sectie 6**

De hoofdmonnik Shen hsiu dacht: "De andere monniken zullen geen gatha schrijven omdat ik al hun leraar ben. Als ik geen gatha schrijf kan de vijfde patriarch de diepte van mijn verstaan niet beoordelen. Ik zal een gatha moeten schrijven dat mijn verstaan laat zien. Het zou wel heel dwaas zijn als ik dacht het meesterschap te kunnen verwerven. Maar als ik geen gatha presenteer, zal ik geen dharmatransmissie ontvangen. Wat een dilemma! Hij dacht er lang over na en wist niet wat te doen.

Eindelijk, om middernacht ging hij heimelijk naar het middendeel van de zuidelijke gang. “Als de vijfde patriarch mijn gatha ziet,” zo dacht hij, “zal ik hem zeggen dat het van mij is. Maar als hij zegt dat het niet goed genoeg is, zal dat komen door misleiding en verwarring in mijn karma en ben ik nog niet zover dat ik dharmatransmissie kan ontvangen. De meester is niet te misleiden. Ik moet maar ophouden me er zorgen over te maken.” Shen hsiu hield een lantaarn omhoog en schreef zijn gatha op het midden van de muur in de zuidelijke gang. Niemand zag hem. Zijn gatha ging als volgt:

*Het lichaam is een bodhiboom,  
De geest als een heldere spiegel.  
Voortdurend moeten we de spiegel schoonhouden,  
Zodat er geen stof op kan blijven liggen.*

## **Sectie 7**

Nadat hij het gatha had geschreven keerde de hoofdmonnik Shen hsiu terug naar zijn kamer en ging liggen. Niemand had hem gezien.

Bij zonsopkomst riep de vijfde patriarch de schilder Lu bij zich om afbeeldingen uit de Lankavatara sutra te maken op de muur van de zuidelijke gang. De vijfde patriarch zag toen het vers en zei tegen de schilder Lu: “Ik betaal u dertigduizend contant. U bent van zo ver gekomen om dit moeilijke werk te doen, maar ik heb toch besloten om helemaal geen afbeeldingen te laten schilderen. In de Diamantsutra staat geschreven: ‘Alle afbeeldingen zijn een illusie’. Het lijkt me het beste om dit gatha hier te laten staan, zodat de niet-ontwaakten het kunnen reciteren. Als zij hiermee oefenen zullen zij niet terugvallen in de



drie onheilzame bestaansvormen. Zij die oefenen overeenkomstig dit gatha zullen grote verdienste verwerven.” De meester riep toen al zijn leerlingen bijeen en offerde wierook voor het gatha. De leerlingen kwamen en waren alle vol bewondering over het gatha.

Toen riep de vijfde patriarch de hoofdmonnik Shen hsiu naar de hal en vroeg hem: “Heb jij dit geschreven? Als dat zo is ben je zover om mijn Dharma te ontvangen.” De hoofdmonnik Shen hsiu zei: “Ik schaam me om het te zeggen, maar ik heb dit inderdaad geschreven. Niettemin streef ik er niet naar om een patriarch te worden. Ik smeed u in uw welwillende compassie om mij te zeggen of uw leerling misschien genoeg wijsheid en onderscheidingsvermogen heeft verworven over wat werkelijk van belang is.”

De vijfde patriarch zei: “Dit gatha laat zien dat je het ware verstaan nog niet hebt verworven. Je hebt de poort bereikt maar je bent nog niet in staat om er doorheen te gaan. Als de gewone mensen oefenen overeenkomstig jouw gatha zullen ze niet terugvallen. Maar met dit inzicht zullen zij het uiteindelijke inzicht niet verwerven. Je zult de poort door moeten gaan en je ware natuur moeten zien. Overweeg het nog een dag of twee, maak dan nog een gatha en geef dat aan me. Als je in staat blijkt om door de poort te gaan en je ware natuur te zien zal ik je de robe en de Dharma geven.” Toen vertrok de hoofdmonnik Shen hsiu, maar na enkele dagen was hij nog steeds niet in staat een gatha te schrijven.

## **Sectie 8**

Op een dag kwam een novice langs de dors- en maalruimte. Hij reciteerde het gatha. Zodra ik het hoorde wist ik dat degene die

het geschreven had zijn ware natuur nog niet had leren kennen en nog niet had gezien wat van werkelijk belang is. Ik vroeg de jongen: “welk gatha was je aan het reciteren?”

“De jongen antwoordde me en zei: “Weet je dat niet? De meester zei dat geboorte en dood van groot belang zijn. Hij vroeg zijn leerlingen een gatha te schrijven en aan hem te geven als ze zijn robe en dharma wilden erven. Degene die was ontwaakt tot dat wat van groot belang is zou de robe en dharma ontvangen en tot de zesde patriarch worden gewijd. Er is een hoofdmonnik, genaamd Shen hsiu, die een gatha over vormloosheid op de muur van de zuidelijke gang heeft geschreven. De vijfde patriarch liet al zijn leerlingen dat gatha reciteren en zei dat degenen die ontwaakt waren hun ware natuur zouden zien en dat degenen die dit zouden beoefenen bevrijding zouden bereiken.”

“Ik zei: Ik heb de molensteen meer dan acht jaar bediend, maar ik ben nog niet in de dharmahal geweest. Alsjeblieft, wil je me naar de zuidelijke gang brengen zodat ik dit gatha kan zien en het mijn respect betuigen. Ik wil het ook reciteren zodat ik met mijn karma kan bevorderen dat ik bij een volgende geboorte wel de dharmahal kan bezoeken.”

“De jongen nam me mee naar de zuidelijke gang en ik betuigde mijn respect voor het gatha. Omdat ik ongeschoold was vroeg ik iemand om het voor te lezen. Meteen toen ik het gehoord had begreep ik waar het werkelijk om gaat. Ik maakte een gatha en vroeg aan iemand die kon schrijven om het op de muur van de westelijke gang te zetten, zodat ik mijn ware natuur kon tonen. Als je je ware natuur niet kent zal het bestuderen van de Dharma je niet helpen. Als je je ware natuur eenmaal kent zul je

ontwaken tot dat waar het werkelijk om gaat. Mijn gatha ging als volgt:

*Bodhi heeft van nature geen boom,  
De spiegel heeft geen standaard.  
Boeddhanatuur is altijd schoon en zuiver,  
Waar is ruimte waar stof kan vallen?*

Ik schreef ook een ander gatha:

*De geest is de Bodhiboom,  
Het lichaam is de standaard voor de spiegel.  
De spiegel is van nature schoon en zuiver;  
Hoe zou het door stof bevuild kunnen worden?*

De leerlingen in de tempel waren allemaal vol verbazing toen ze mijn gatha hoorden. Toen ik weer naar de dors- en maalruimte ging las de vijfde patriarch de gatha's ook. Toen wist hij dat ik inzicht had verworven in wat werkelijk van belang is, maar hij wilde niet dat de anderen dit zouden weten. Daarom zei hij: 'Dit is nog steeds niet volledig inzicht'.

## **Sectie 9**

Midden in de nacht riep de vijfde patriarch me naar zijn kamer en legde hij me de Diamantsutra uit. Toen ik dit hoorde begreep ik het onmiddellijk en ontwaakte ik. Nog diezelfde nacht ontving ik de Dharma. Niemand anders wist hiervan. Toen gaf hij de Dharma van de Onmiddellijke Verlichting aan me door en ontving ik de robe, terwijl hij me zei: 'Ik maak je tot de zesde patriarch. Deze robe is het bewijs daarvan. Deze robe moet van generatie op generatie doorgegeven worden. Mijn Dharma moet

overgedragen worden van hart tot hart en wordt uiteindelijk verwerkelijkt door de mensen zelf'.

De vijfde patriarch zei me: 'Al sinds oude tijden is de transmissie van de Dharma iets dat je kan bedreigen. Als je hier blijft zullen de mensen je kwaad doen. Je moet onmiddellijk vertrekken.

## **Sectie 10**

"Ik vertrok diezelfde nacht nog met de robe en de Dharma. De vijfde patriarch vergezelde me persoonlijk tot de veerboot bij Chiu Chiang. Toen ik aan boord ging zeiden we elkaar vaarwel en de patriarch gaf me de volgende instructies: 'Ga nu weg en doe je best om de Dharma mee te nemen naar het zuiden. Verspreid dit onderricht de komende drie jaar nog niet. Wacht tot deze moeilijke tijden voorbij zijn voordat je onderricht gaat geven. En wees behulpzaam voor degenen die bevangen zijn door hun werkelijkheidsbeleving. Zodra zij hun hart en hun geest openen zijn zij niet anders dan een verlichte'. Zo vertrok ik naar het zuiden.

## **Sectie 11**

Minder dan twee maanden later bereikte ik Tayu ridge. Zonder dat ik het wist hadden honderden mensen me achtervolgd, in de hoop me te pakken te kunnen nemen en de robe van de patriarch van me af te kunnen nemen. Ze hadden het allemaal halverwege opgegeven, behalve één monnik die Chen heette. Zijn dharmanaam was Hui-sun. Hij was vroeger een hoge generaal geweest en hij had een gewelddadig karakter. Bij het bereiken van de bergtop kreeg hij me te pakken en bedreigde hij me. Ik gaf hem de dharma robe, maar hij wilde hem niet aannemen.

Hij zei: 'Ik ben dit hele eind achter je aan gekomen om de Dharma te vinden. De robe wil ik niet. Dus gaf ik de Dharma aan Hui sun door op de top van de berg. Hij was bereid om te luisteren en zodra ik tot hem sprak openden zijn hart en geest. Toen zei ik hem terug te gaan naar het noorden en anderen onderricht te geven.

## **Hoofdstuk 2**

### **Sectie 12**

“Vandaag ben ik naar jullie toegekomen, ambtenaren, geestelijken en leken omdat ik met jullie verbonden ben doorheen vele levens. Dit onderricht is doorgegeven door voorgaande generaties van leraren. Het is niet iets wat ik zelf heb ontdekt. Als je het onderricht van onze voorgaande leraren wilt horen, luister dan met een open, zuiver hart en geest. En als je je illusies loslaat, ben je niet anders dan de wijzen uit het verleden. Hui-neng riep toen uit: “Vrienden! Je hebt de wijsheid van verlichting al! Maar omdat je geest bevangen is kun je het niet uit je zelf verstaan. Je zou een goede leraar moeten vinden die je kan helpen om je ware natuur te leren zien. Vrienden, Boeddhanatuur is niet verschillend voor de wijzen en voor degenen die bevangen zijn. Het is alleen maar dat mensen wakker zijn of bevangen in illusies. Als mensen bevangen zijn in illusies zijn ze onwetend. Als ze ontwaken worden ze wijzen.

### **Sectie 13**

“Vrienden, het Dharma onderricht van mij is gebaseerd op meditatie en op wijsheid. Maar maak niet de vergissing te denken dat meditatie en wijsheid gescheiden zijn. Meditatie en wijsheid zijn in essentie één en niet twee. Meditatie is het wijsheidslichaam en wijsheid is de functie van meditatie. Zodra er wijsheid is, is wijsheid in de meditatie aanwezig. Zodra er meditatie is, is meditatie in wijsheid aanwezig. Vrienden, dit betekent dat meditatie en wijsheid één zijn.

Medestudenten van de Weg, wees voorzichtig. Denk niet dat meditatie eerst komt en vooraf gaat aan wijsheid. Of dat wijsheid eerst komt en vooraf gaat aan meditatie. Denk niet dat meditatie en wijsheid gescheiden zijn. Voor degenen die er zo tegenaan

kijken is de Dharma dualistisch: als de mond spreekt over goedheid, maar de geest denkt niet over goedheid, dan zijn meditatie en wijsheid niet hetzelfde. Maar als goedheid de mond en de geest doordringt, is binnen en buiten niet gescheiden en dan zijn meditatie en wijsheid hetzelfde. De beoefening van het ontwaken van het Zelf is niet gebaseerd op woorden en argumenten. Als je argumenteert over wat eerst komt, meditatie of wijsheid, dan leef je in illusies. Tenzij je een eind maakt aan goed of fout zul je je hechten aan materiële dingen en zul je nooit vrij zijn van de vier staten van zijn (geboorte, bestaan, verandering, dood).

## **Sectie 14**

De beoefening van Samadhi betekent altijd, of je nu loopt, staat, zit of ligt, dat je altijd oefent met een oprechte geest. De Vimalakirtisutra zegt: 'de oprechte geest is de plaats van verlichting' en 'een oprechte geest is het Zuivere Land'. Wees niet hypocriet in de geest als je met de mond spreekt over oprechtheid. Als je met de mond spreekt over de beoefening van Samadhi, maar je beoefent niet met een oprechte geest, dan ben je geen leerling van de Boeddha. Oefen eenvoudigweg met een oprechte geest en raak niet gehecht aan welke Dharma dan ook. Dat wordt bedoeld met het beoefenen van Samadhi.

Mensen die bevangen zijn en hechten aan de uiterlijke vormen van de verschijnselen denken dat de beoefening van Samadhi is om bewegingloos te zitten, verwarring elimineren en geen gedachten op laten komen. Beoefening op deze wijze komt neer op onbewustheid en is een belemmering op de Weg. De Weg moet vrijuit kunnen stromen. Waarom zou je die belemmeren. Als de geest zich nergens aan vasthoudt kan de Weg vrijuit stromen. Zodra de geest ergens aan hecht is het gebonden. Als

bewegingloos zitten goed was zou Vimalakirti Shariputra niet bekritiseerd hebben voor het mediteren in het woud.

Vrienden, ik weet dat er mensen zijn die anderen onderrichten dat zij zich moeten overgeven aan zitmeditatie en zich moeten concentreren op hun geest en op zuiverheid, bewegingsloos en zonder gedachten. Bevangen mensen zijn zich daar niet bewust van en met hun gehechtheid zetten ze de wereld op hun kop. Er zijn honderden mensen die op deze wijze onderricht geven. Je zou moeten weten dat ze het helemaal mis hebben.

### **Sectie 15**

Vrienden, hoe komen meditatie en wijsheid dan overeen. Ze zijn als een lamp en het licht dat de lamp uitstraalt. Als er een lamp is is er ook licht. Als er geen lamp is, is er ook geen licht. De lamp is het lichaam van het licht. Het licht is de werking van de lamp. Ze hebben wel twee namen, maar niet twee lichamen. Het onderricht over meditatie en wijsheid is net zo.

### **Sectie 16**

Vrienden, de Dharma is niet onmiddellijk of geleidelijk. De mensen zijn helder of bevangen. Zij die bevangen zijn bevelen de geleidelijke methode aan. Zij die helder zijn beoefenen de onmiddellijke wijze. Het verstaan van je oorspronkelijke Zelf is het zien in je Ware Natuur. Eenmaal verlicht zul je zien dat er geen onderscheid is tussen deze beide methoden. De onverlichten blijven eindeloos lang gevangen in de cyclus van geboorte en dood.

### **Sectie 17**

Vrienden, al van oudsher heeft ons Dharma onderricht – zowel in de onmiddellijke- als in de geleidelijke versie – verkondigd dat



‘geen gedachten’ de leer is; ‘geen vorm’ zijn lichaam en ‘geen gehechtheid’ als zijn fundament.

Wat bedoelen we met een vorm die ‘geen vorm’ is? Dat is vrij zijn van vorm in de aanwezigheid van vormen. En ‘geen gedachten’? Dat is niet denken over gedachten. En ‘geen gehechtheid’ zijnde ieders oorspronkelijke natuur? Gedachte na gedachte zonder gehecht te raken. Of het nu een gedachte uit het verleden, het heden of de toekomst betreft, laat een gedachte volgen door een andere, zonder onderbreking. Zodra een gedachte is onderbroken raakt het Dharmalichaam gescheiden van het fysieke lichaam. Als je van gedachte naar gedachte gaat, hecht je dan niet aan welk verschijnsel dan ook. Als je eenmaal gehecht raakt aan een gedachte raak je gehecht aan alle gedachten. Dat is wat we ‘bevangen’ noemen. Maar als je zonder enige gehechtheid van gedachte naar gedachte gaat is er geen bevangenheid. Daarom is ‘niet gehechtheid’ ons fundament.

Vrienden, ‘geen vorm’ betekent uitwendig vrij zijn van alle vormen. Als je gewoon vrij kunt zijn van vormen, is het lichaam van onze natuur zuiver. Daarom nemen we ‘geen vorm als ons lichaam’.

Onbedorven raken door welk verschijnsel dan ook is wat we bedoelen met ‘geen gedachten’. Als je jezelf scheidt van de verschijnselen onder invloed van je gedachten dan worden er geen gedachten meer over verschijnselen geproduceerd. Maar stop niet met denken. Als je gedachten stoppen ga je dood en word je ergens anders opnieuw geboren. Studenten van de Weg, let op! Begrijp de betekenis van dit onderricht niet verkeerd. Het is één ding om jezelf te vergissen, maar het is heel wat anders als je ook anderen doet dwalen als je het onderricht van de sutra’s bekritiseert, zonder dat je in de gaten hebt dat je zelf bent

verdwaald. Dus de reden dat we 'geen gedachten' als onze leer verkondigen is omdat bevangen mensen denken in termen van 'dingen' en op basis van deze gedachten verkeerde ideeën laten opkomen. Dat is de oorsprong van alle beproevingen en verwarring.

Niettemin, als onze school 'geen gedachten' verkondigt als haar leer, dan zullen de mensen die de dingen overstijgen en die geen gedachten laten opkomen, als ze zelfs helemaal geen gedachten hebben, dan nog zullen ze niet 'geen gedachten' verkondigen. Wat is het dat dit 'geen' teniet doet? En over welke gedachte gaat 'gedachte'? 'Geen' doet dualiteiten en beproevingen teniet. En 'gedachte' is gedachten over de oorspronkelijke natuur van de werkelijkheid. De werkelijkheid is het lichaam van de gedachte en gedachte is de werking van de werkelijkheid. Als je natuur een gedachte doet opkomen, zelfs als je iets ervaart, blijf dan vrij en onbedorven door de wereld van de dingen. De Vimalakirtisutra zegt: 'Wees uitwendig vaardig in het herkennen van de karakteristieken van de verschijnselen en raak inwendig niet uit evenwicht door de uiteindelijke waarheid'.

## **Sectie 18**

Vrienden, vanaf het begin beoefenen we in deze Dharma school zen, we maken ons niet druk over de geest, we maken ons niet druk over zuiverheid en we spreken niet over onbewogenheid. Als iemand zegt dat je je moet concentreren op de geest, besef dan dat de geest eigenlijk een illusie is. Daarom is er niets om je op te concentreren.

Als iemand zegt dat je je moet concentreren op zuiverheid, besef dan dat je natuur al zuiver is. Door verwarde gedachten wordt de werkelijkheid verduisterd. Als je eenmaal vrij bent van verwarde gedachten, is je oorspronkelijke natuur zuiver. Als je niet ziet dat

Je natuur al zuiver is en je spoort je geest aan zich te concentreren op zuiverheid, dan creëer je in plaats daarvan een waanbeeld over zuiverheid. Een waanbeeld heeft geen plaats om te verblijven. Daardoor ontdekken we dat waar we ons op concentreren, een illusie is. En zuiverheid heeft geen vorm. Als iemand denkt een vorm te hebben gevonden voor zuiverheid en denkt iets bereikt te hebben, scheidt hij zichzelf af van zijn ware natuur en raakt bevangen in een waanbeeld van zuiverheid. Iemand die onbewogenheid beoefent ziet niet overal de fouten van anderen. Dit is de onbewogenheid van je ware natuur. De bevangen, ook al zitten ze roerloos, spreken voortdurend over de tekortkomingen van anderen en gaan daarmee in tegen de Weg. Daarom veroorzaakt het je concentreren op de geest en het je concentreren op zuiverheid hindernissen op de Weg.

## **Sectie 19**

Nu we dit doorhebben, wat bedoelen we eigenlijk met 'zenmeditatie'? In dit onderricht betekent 'zen' dat je zit zonder enige belemmering en onder geen enkele omstandigheid gedachten activeert. 'Meditatie' is inwendig je ware natuur zien en niet bevangen raken.

Je natuur is van zichzelf zuiver en geconcentreerd. Als je in contact komt met dingen raak je bevangen. Als je vrij bent van vormen en niet bevangen, dan ben je geconcentreerd. Uitwendig vrij zijn van vormen is zen. Inwendig niet bevangen zijn is meditatie. Uitwendig zen en inwendig meditatie, dat is wat we bedoelen met zen meditatie.

De Vimalakirtisutra zegt: 'Plotseling, onmiddellijk, keren we terug naar onze oorspronkelijke geest'. De sutra van de voorschriften voor de bodhisattva zegt: 'Onze oorspronkelijke geest is zuiver. Vrienden, zie de fundamentele zuiverheid van je ware natuur.'

Beoefen voor jezelf de beoefeningen van de Boeddha. Begin voor jezelf om het pad naar Boeddhaschap te gaan en maak het ook af.

## **Sectie 20**

Vrienden, terwijl ik je de vormloze voorschriften geef, moet je dit allemaal voor jezelf ervaren. Reciteer dit samen met mij en het zal je in staat stellen het drievoudige Boeddhalichaam in jezelf te zien:

Ik neem toevlucht tot het zuivere Dharmalichaam van de Boeddha in mijn eigen fysieke lichaam (Dharmakaya Boeddha).  
Ik neem toevlucht tot het miljardvoudig getransformeerde lichaam van de Boeddha in mijn eigen fysieke lichaam (Nirmanakaya Boeddha).

Ik neem toevlucht in het toekomstige perfect verwerkelijkt lichaam van de Boeddha in mijn eigen fysieke lichaam (Sambhokakaya Boeddha).

Reciteer dit drie keer.

Dit fysieke lichaam is je eigen huis. Je kunt je er niet naar toe wenden. De drie lichamen die je net hebt genoemd zijn je altijd aanwezige Dharmanatuur. Iedereen heeft die. Omdat mensen bevangen zijn zien ze dat niet. Ze zoeken het drievoudige Boeddhalichaam buiten zichzelf en zien het drievoudige Boeddhalichaam niet in hun eigen fysieke lichaam.

Vrienden, luister goed. Ik zal je laten zien hoe je het drievoudig boeddha lichaam in je eigen ware natuur en in je eigen fysieke lichaam kunt zien. Het drievoudige Boeddhalichaam ontstaat vanuit je eigen ware natuur.

Wat bedoelen we met het zuivere Dharmalichaam van de Boeddha (Dharmakaya)? Vrienden, de ware natuur van iedereen is fundamenteel zuiver en de tienduizend dharma's zijn in deze ware natuur aanwezig. Als we aan het slechte denken, doen we al iets slechts. Als we aan het goede denken, doen we al goed. Daarom, we weten dat alle dharma's aanwezig zijn in onze natuur. Onze ware natuur blijft daarbij zuiver. De zon en de maan schijnen altijd. Maar als ze worden afgedekt door wolken is het boven de wolken helder en onder de wolken duister en kunnen we zon, maan en sterren niet zien. Als dan plotseling de wind van de wijsheid komt, alle wolken wegblaast en de mist verdrijft, verschijnt het panorama van de tienduizend dharma's. Onze natuur is zuiver als de heldere hemel boven ons en onze wijsheid is als de zon en de maan. Onze wijsheid schijnt altijd. Maar als we uitwendig gehecht raken aan dingen zullen de wolken van bevangenheid onze natuur bedekken en kunnen we het niet zien. Als we dan een goede leraar ontmoeten, die ons het juiste onderricht verklaart, worden onze verwarring en waanbeelden weggeblazen en alles, van binnen en van buiten, wordt volkomen helder en de tienduizend dharma's verschijnen in onze natuur. Deze natuur van ons, waarin de tienduizend dharma's aanwezig zijn, is wat we aanduiden met het zuivere Dharmalichaam van de Boeddha. Diegenen onder jullie die hun toevlucht nemen in zichzelf, als je afstand doet van slechte gedachten en slechte daden, is dat wat we 'toevlucht nemen' noemen.

Wat is het miljardvoudig getransformeerde lichaam van de Boeddha (Nirmanakaya)? Als we niet zouden denken, zou onze natuur volkomen leeg zijn. Als we denken transformeren we onszelf. Als we het slechte denken worden we inwoners van de

hel. Als we het goede denken worden we de goden van de hemel. Kwaadaardigheid verandert ons in beesten. Compassie verandert ons in bodhisattva's. Wijsheid brengt ons naar de hogere werkelijkheid en onwetendheid brengt ons naar de diepste diepten. Onze natuur transformeert zichzelf voortdurend. Maar bevangen mensen zijn zich daar niet van bewust. Zodra we het goede denken komt wijsheid op. Eén lamp kan duizend jaren van duisternis verdrijven en één wijze gedachte kan tienduizend jaar van onwetendheid beëindigen. Denk niet aan wat al voorbij is. Blijf denken aan wat nog komt. Als je volgende gedachte steeds goed is noemen we dat het lichaam van verwerkelijking. De gedachten die komen van je Dharmalichaam zijn je transformatielichaam. Als elke gedachte goed is is dat je verwerkelijgingslichaam. Als je je hier bewust van wordt en als je dit cultiveert, noemen we dat 'toevlucht nemen'. Je fysieke lichaam is gemaakt van spieren en botten. Je fysieke lichaam is je thuis; dat is heel wat anders dan toevlucht nemen. Als je echter ontwaakt tot het drievoudige lichaam heb je begrepen waar het werkelijk om gaat.

## **Sectie 21**

Vrienden, nu je toevlucht hebt genomen tot het drievoudige Boeddhalihaam, laten we dan de vier grote geloften doen. Reciteer dan samen wat ik jullie voorzeg:

Ik beloof alle levende wezens te bevrijden, hoe talloos ze ook zijn.

Ik beloof een einde te maken aan alle lijden, hoe eindeloos dat ook is.

Ik beloof me alle onderricht eigen te maken, ongeacht hoeveel dat is.

Ik beloof de Boeddhaweg te volbrengen, hoe eindeloos die ook moge zijn.

Reciteer dat drie keer.

Vrienden, als ik reciteer: 'Ik beloof alle levende wezens te bevrijden' dan ben ik, Hui-neng, het niet die redt. Elk denkbaar wezen redt zichzelf met zijn eigen natuur in zijn eigen lichaam. Wat wil het zeggen dat elk denkbaar wezen zichzelf redt met zijn eigen natuur? De verkeerde zienswijzen en smartelijkheden, de onwetendheid en waandenkbeelden in hun eigen fysieke lichamen heeft al de natuur van de oorspronkelijke verlichting. Precies deze natuur van de oorspronkelijke verlichting zal hen met de juiste zienswijze redden. Als zij eenmaal de wijsheid van de juiste zienswijze verwerklijken zullen hun onwetendheid en waandenkbeelden verdrijven en zo zichzelf bevrijden. Verkeerde zienswijzen zullen bevrijd worden door de juiste zienswijze; bevangenheid zal bevrijd worden door ontwaken; onwetendheid zal bevrijd worden door wijsheid, kwaadaardigheid zal bevrijd worden door goedwillendheid. Zij die zo bevrijd zijn, zijn werkelijk bevrijd.

Als ik reciteer: 'Ik beloof een einde te maken aan alle lijden, hoe eindeloos dat ook is' betekent dit het onjuiste en onwerkelijke uit je geest te bannen. En 'Ik beloof me alle onderricht eigen te maken, ongeacht hoeveel dat is' betekent het bestuderen van de onovertroffen ware Dharma. En 'Ik beloof de Boeddhaweg te volbrengen, hoe eindeloos die ook moge zijn' betekent het beoefenen met nederigheid, alle wezens te respecteren, gehechtheid te vermijden, de wijsheid in je eigen hart de ruimte te geven en waandenkbeelden los te laten. Door

zelfverwerkelijking is Boeddhaschap verwerkelijk. Dat is de kracht van het doen van geloften.

## **Sectie 22**

Vrienden, nu je de vier grote geloften hebt gedaan zal ik het vormloze berouw voor je reciteren en daarmee de karmische belemmeringen van verleden, heden en toekomst vernietigen.

De meester zei toen: Vrienden,

'Mogen gedachten in verleden, heden en toekomst, gedachte voor gedachte, niet worden besmet door waanvoorstellingen. Mogen mijn verkeerde gedragingen, begaan in het verleden, alle verdwijnen. Moge mijn natuur daarvan gezuiverd worden. Dat is mijn berouw.

Mogen gedachten in verleden, heden en toekomst, gedachte voor gedachte, niet worden besmet door onwetendheid. Mogen mijn bedrieglijke gedachten uit het verleden verdwijnen en nooit terugkeren. Dat is het berouw van mijn natuur.

Mogen gedachten in verleden, heden en toekomst, gedachte voor gedachte, niet worden vervuild door afgunst. Mogen mijn afgunstige gedachten uit het verleden verdwijnen. Moge mijn natuur daarvan gezuiverd worden. Dat is mijn berouw'.

Reciteer dit drie keer.



Vrienden, wat betekent berouw? Berouw betekent het gewaar zijn van verkeerde daden uit het verleden en het niet weer doen gedurende je verdere leven. Het is zinloos dit uit te spreken voor de Boeddha's als je het niet werkelijk meent. In mijn onderricht betekent berouw dat je het voor eens en voor altijd nalaat.

### **Sectie 23**

Nu je berouw hebt getoond, zal ik je de vormloze voorschriften van de drie toevluchten geven.

De meester zei: Vrienden, neem je toevlucht tot verlichting, de Boeddha, de meest geëerde onder de tweeënige wezens.

Neem je toevlucht tot de waarheid, de Dharma, de meest edele leer die mensen bevrijdt van hun begeerte.

Neem je toevlucht in zuiverheid, de Sangha, het meest geëerde onder de levende wezens.

Noem vanaf nu de Boeddha je leraar en baseer je niet op misleidend ander onderricht. Moge je de compassie ondervinden van de drie kostbaarheden vanuit je eigen natuur.

Vrienden, ik dring er bij je op aan om toevlucht te nemen tot de drie kostbaarheden in je eigen natuur. De Boeddha betekent verlichting, de Dharma betekent de waarheid en de Sangha betekent zuiverheid. Als je in de geest je toevlucht neemt tot de Boeddha zullen er geen misleidende ideeën meer opkomen, je verlangens zullen minder worden, je zult tevreden zijn en vrij staan tegenover weelde en begeerte. Daarom wordt de Boeddha aangeduid als *de meest geëerde onder de tweeënige wezens*.

Als je in de geest vertrouwt op de Dharma, zul je vrij zijn van gehechtheid omdat er geen misleiding meer opkomt in je gedachtestroom. Omdat er geen gehechtheden meer zijn wordt de Dharma aangeduid als *de meest edele leer die mensen bevrijdt van gehechtheid*. Als je in de geest vertrouwt op de

Sangha zal je natuur niet bezoedeld worden door de begeerte en misleidende gedachten in je eigen geest. Daarom wordt de Sangha aangeduid als *het meest geëerde onder de levende wezens*.

Bevangen mensen verstaan dit niet. Dag na dag reciteren zij het voorschrift van de drievoudige toevlucht. Als hij zegt zijn toevlucht te nemen tot de Boeddha, waar is die Boeddha dan? Als hij dat niet ziet heeft zijn toevlucht nemen niets te betekenen. Als hij niets heeft waarop hij kan vertrouwen is het misleidend wat hij zegt.

Vrienden, ieder van jullie moet dit voor zichzelf goed onderzoeken. Richt je aandacht niet op het verkeerde. De sutra's vertellen je om toevlucht te nemen tot de Boeddha in jezelf. Neem geen toevlucht tot Boeddha's buiten jezelf. Als je geen toevlucht kunt nemen tot je eigen ware natuur, is er niets waarop je toevlucht kunt nemen.

## **Sectie 24**

Nu je allemaal je toevlucht hebt genomen tot de drie kostbaarheden zal ik je het bodhisattvapad tonen. Vrienden, ook al reciteer je het, toch begrijp je het niet. Ik zal het daarom uitleggen. Luister goed. *Mahaprajnaparamita* is een term uit het Sanskriet. In het Chinees betekent het *Grote Volmaakte Wijsheid, die de andere oever bereikt*. Deze Dharma dient te worden beoefend. Dat is heel wat anders als reciteren. Als je het reciteert zonder het te beoefenen is het een illusie. Het Dharmalichaam van de beoefenaar is als de Boeddha. Wat is *Maha*? *Maha* betekent *groot*. Het vermogen van de geest is groot als de weidse hemel. Zit niet met de geest gefixeerd op leegte. Als je dat doet beland je in een betekenisloze leegte. Leegte omvat de zon, de maan, de sterren en planeten, de Grote

Aarde, bergen en rivieren, alle bomen en het gras, slechte mensen en goede, slechte dingen en goede, hemel en hel, dat alles bevindt zich midden in de leegte. De leegte van de menselijke natuur is net zo.

Zelf- natuur omvat de tienduizend dingen. Dit is *groot*. De tienduizend dingen zijn allemaal in de zelf-natuur. Hoewel je alle mensen en andere wezens ziet, net als het kwade en het goede, slechte dingen en goede, moet je ze niet terzijde werpen. Evenmin moet je je eraan hechten of je daardoor laten bezoedelen. Je moet ze zien zoals de open hemel. Dit wordt bedoeld met *groot*. Dit is de beoefening van *maha*. De misleide mens reciteert alleen maar. De wijze beoefent dit met zijn geest. Er zijn misleide mensen die hun geest leeg maken en niet denken. Dat benoemen ze als *groot*. Ook dit is onjuist. Het vermogen van de geest is groot en weids, maar als er geen beoefening is, is het klein. Spreek niet alleen maar over leegte, zonder het te beoefenen. Iemand die zo doet is niet mijn leerling.

## **Sectie 26**

Wat is *prajna*? *Prajna* is *wijsheid*. Wanneer de gedachtestroom altijd vrij is van onwetendheid en je altijd wijsheid beoefent, kennen we dit als de beoefening van *prajna*. Als er ook maar een enkel moment onwetendheid gevonden wordt in gedachten is *prajna* afgekaptd.. Als echter de gedachten maar een enkel moment wijsheid bevatten wordt er al *prajna* gevormd. In de geest is er altijd onwetendheid. Mensen zeggen wel: "Ik beoefen *prajna*." Zonder dat dit vorm heeft. Toch, dit is de natuur van wijsheid.

Wat is *paramita*? Dit is het Sanskriet woord dat betekent: *de andere oever bereikt*. Als de betekenis hiervan is begrepen sta je

los van *geboorte en vernietiging*. Als je gehecht bent aan de omgeving komt *geboorte en vernietiging* op. Neem nu het verschijnen van golven op het water – zij verschijnen op ‘deze’ oever. Los staan van omgeving en het beëindigen van geboorte en vernietiging is als het meegaan met de stroom van het water. Dit is wat we noemen *de andere oever bereiken*, met andere woorden *Paramita*.

Als je het reciteert en je beoefent het niet is het een illusie. Maar het Dharmalichaam van hen die dit beoefenen is als dat Boeddha’s.

Vrienden, de passies zelf zijn verlichting. Als voorbij gedachten misleid zijn is het een gewoon mens. Als toekomstige gedachten zijn ontwaakt is dit de Boeddha.

Vrienden, de Mahaprajnaparamita is het meest geëerde, het allerbeste. Het blijft niet, het gaat niet weg, het komt niet en alle Boeddha’s van de drie werelden komen er uit voort. Met grote wijsheid leidt dit naar de andere oever en het vernietigt begeerte en de moeilijkheden van de vijf skanda’s. Daarom is dit het meest geëerde, het allerbeste. Als je deze uitzonderlijke Dharma looft en overeenkomstig oefent, zul je zeker een Boeddha worden. Niet vertrekend, niet blijvend, niet gaand, niet komend, met de kenmerken van wijsheid en meditatie, onbevlekt in alles komen de verschillende Boeddha’s hieruit voort. Ze veranderen de drie vergiften (begeerte, haat, onwetendheid) in discipline, meditatie en wijsheid.

## **Sectie 27**

Vrienden, mijn onderricht komt voort uit de vierentachtigduizend wijsheden. Waarom? Omdat er vierentachtigduizend begeerten in de wereld zijn. Als zij weg zijn is prajna daar en staat niet los van je eigen natuur. Als je ontwaakt tot deze Dharma zijn er geen

gedachten, herinneringen en geen gehechtheden. Laat geen bevangenheid meer ontstaan, want je bent zelf de natuur van de Ware Werkelijkheid. Bezie alle dharma's met wijsheid. Grijp je niet vast en verwerp ze niet. Zo zie je je ware natuur en word je een Boeddha.

## **Sectie 28**

Vrienden, als je het universum van de diepe geest wilt binnengaan, de samadhi van wijsheid, hoef je alleen maar de beoefening van Prajnāparamitā te beoefenen. Door enkel het Diamantsutra uit het hoofd te leren zul je in staat zijn je ware natuur te zien en de samadhi van prajna binnen te gaan. Inderdaad, de verdiensten van zo iemand zijn onbegrensd en het wordt tot in detail geprezen in deze sutra. Ik hoef daar verder niets aan toe te voegen. Dit is het onderricht van het hoogste voertuig, dat ontvouwd is ten behoeve van hen die een groot vermogen hebben voor de hoogste wijsheid. Als zij die minder vermogen hebben dit onderricht horen kunnen ze hierin geen vertrouwen ontwikkelen. Waarom dit zo is? Het is alsof een grote draak een hevige regen zendt over de aarde zodat dorpen en steden worden weggespoeld als bladeren in een rivier.. Als deze zelfde regen in de oceaan valt dan zou haar water niet verminderen of toenemen.

Als zij die het Mahayana volgen over het Diamantsutra horen, opent hun hart zich door het verstaan. Onze oorspronkelijke natuur is dus al de wijsheid van prajna. En als we deze wijsheid toepassen op onze waarneming steunen we niet meer op woorden en begrippen. Het is als de regen die niet uit de hemel komt, maar van de drakenkoning die het water uit de rivieren en zeeën haalt en dan gebruikt om elk levend wezen en elke plant, bewust of niet-bewust te voeden. En de rivieren stromen allemaal

naar de oceaan. Waar de oceaan alles weer in zich opneemt. Zo is het ook met de oorspronkelijke natuur van alle wezens.

## **Sectie 29**

Als de plotselinge leer wordt geprekeerd voor mensen die bevangen zijn door hun werkelijkheidsbeleving, zijn ze als oppervlakkig gewortelde planten, die na hevige regen ontworteld raken of niet meer verder groeien. Bevangen mensen zijn net zo. Hoe komt het toch dat zij niet ontwaken als ze de Dharma horen, terwijl zij toch ook de prajna wijsheid in zich hebben en niet verschillen van hen die over grote wijsheid beschikken? Het is omdat de hindernissen door hun bevangen blik zo groot zijn en hun passie zo diep geworteld. Het is alsof dikke wolken de zon bedekken. De zon kan niet schijnen tenzij de wind de wolken wegblaast.

De wijsheid van prajna is niet klein of groot. Al deze wezens hebben hun geest begoocheld door het zoeken van de Boeddha buiten henzelf, zonder dat ze hun eigen natuur hebben verwerkelijkt. Daarom blijven het mensen die bevangen zijn. Maar zelfs deze bevangen mensen, vervuld van hun moeilijkheden en passies, zullen plotseling ontwaken als ze dit directe onderricht zullen ontvangen en niet leunen op de beoefening die hen buiten zichzelf laat zoeken, maar eenvoudig hun eigen geest onderzoeken, zodat hun ware natuur zich toont. Het is net als de grote zee waar alle stromen samenkomen en waar de grote en de kleine wateren worden verenigd. Dat is het zien in je eigen natuur. Zo iemand verblijft niet meer van binnen en ook niet van buiten. Hij komt en gaat in vrijheid, kan afstand nemen van gehechtheden en doordringt alles zonder enige belemmering. De geest die deze beoefening belichaamt verschilt niet van het Prajnaparamita Sutra.

### **Sectie 30**

Alle sutra's en teksten, alle twaalf delen van de Hinayana en Mahayana canons zijn samengesteld door mensen. Ze konden dat doen door de natuur van wijsheid die in hen is. Bovendien, als er in de wereld geen mensen waren zou al het onderricht nooit verschenen zijn. Daarom is het onderricht onder woorden gebracht door mensen.

Sommige mensen zijn bevangen, andere wijs. De bevangen zijn oppervlakkig. De wijzen zijn diepzinnig. Als de bevangen mensen onderricht vragen aan de wijzen en de wijzen onderrichten de Dharma aan de dwazen tot zij het verstaan, dan zal hun hart zich openen. Als de bevangen mens het verstaat en zijn geest is ontwaakt, dan is er geen verschil meer met de wijzen. Daarom zijn boeddha's gewone mensen zolang ze geen begrip hebben. Op het moment dat zij verstaan zijn gewone mensen boeddha's geworden. Dus is al het onderricht al aanwezig in onze geest. Waarom gebruiken we onze geest dan niet om de natuur van de werkelijkheid rechtstreeks te zien? Het sutra van de bodhisattva voorschriften zegt: 'Onze oorspronkelijke natuur is zuiver'. Als je je geest kent en je ware natuur ziet heb je de Boeddhaweg bereikt. Het Vimalakirtisutra zegt: 'Onmiddellijk zien we onze ware natuur weer'.

### **Sectie 31**

Vrienden, toen ik bij meester Hongren was ervoer ik een grote verwerkelijking toen ik zijn woorden hoorde en ik zag dat de Grote Werkelijkheid mijn oorspronkelijke natuur is. Daarom geef ik dit onderricht door naar volgende generaties zodat zij leerlingen van de Weg zullen worden en plotseling zullen ontwaken tot hun oorspronkelijke natuur. Als je dit niet zelf kunt

verwerkelijken, zoek dan een goede leraar die je kan helpen om rechtstreeks in je ware natuur te kijken. Wat is een goede leraar? Het is iemand die begrijpt dat het onderricht van het volmaakte voertuig inderdaad het juiste pad is. Dat is een goede leraar. Hij helpt je om je ware natuur te zien.

De boeddha's en de twaalf delen van de canon zijn volledig aanwezig in je ware natuur. Als je dat niet zelf kunt verwerkelijken heb je een leraar nodig die je laat zien hoe je je ware natuur ontdekt. Als je dit zelf ontdekt heb je geen leraar nodig. Als je een leraar buiten jezelf zoekt en hoopt dat hij je zal bevrijden, zul je het niet vinden. Als je de goede leraar in jezelf herkent ben je al bevrijd. Als je geest is bevangen, verkeerde gedachten en onjuiste begrippen omvat, zul je geen bevrijding vinden, ook niet als je naar een leraar buiten jezelf gaat.

Als je dit niet zelf kunt verwerkelijken zal alle bevangenheid in een ogenblik verdwijnen als je het licht van Prajna in jezelf laat schijnen. Dat is je ware leraar. Je zult onmiddellijk een boeddha worden. Pas deze wijsheid toe en verlicht de geest van je ware natuur. Als wat binnen in je is en wat buiten je is volkomen helder is zul je je geest kennen en vrij zijn. Onmiddellijk als je deze vrijheid hebt verworven is dat de samadhi van Prajna. De verwerkelijking van de samadhi van Prajna is niet-denken.

En wat bedoelen we met 'niet-denken'? Het onderricht van niet-denken betekent: ook al zie je alle dingen, je raakt er niet aan gehecht. Je houdt je ware natuur zuiver zodat als de Zes Dieven door de Zes Poorten gaan, je niet los van ze staat en toch niet door ze wordt bevekt. Je blijft vrij in je komen en gaan. Dit is de samadhi van prajna. Vrijheid en bevrijding vormen de beoefening van niet-denken. Maar als je niet denkt aan de tienduizend dingen en altijd je gedachten afsnijdt ben je bevangen door de verschijnselen. Dat noemen we een eenzijdige blik. Als je



ontwaakt bent tot de Dharma van niet-denken zul je doordringen in al het onderricht en de werkelijkheid van de boeddha's zien. Als je dit verstaat bereik je de staat van verlichting.

### **Sectie 32**

Vrienden, zij die in de toekomst mijn Dharma ontvangen zullen ontdekken dat mijn Dharmalichaam niet gescheiden is van hen. Vrienden, als je deze leer van de plotseling verlichting in je opneemt, beoefen het dan gezamenlijk. Maak het tot je voornemen, ontvang het en zorg er goed voor. Zo is het alsof je het werk van een boeddha doet. Als je dit je hele leven ontvangt en verzorgt, zonder terug te vallen ga je binnen in de rangen van de heiligen.. Maar het moet worden doorgegeven. De robe en het onderricht zijn van oudsher altijd in stilte doorgegeven. Alleen wanneer het grote voornemen is gedaan en de verlichting niet is verloochend moet het worden doorgegeven. Als je mensen ontmoet wiens verstaan niet hetzelfde is als dat van jou en wiens voornemen tekort schiet, geef ze dan niet zomaar onderricht. Als je dat wel doet zul je hen schade toebrengen en het zal ze niets goeds brengen. Als ze dit onderricht verachten zullen ze de wortels van hun verlichting beschadigen voor de tijd van honderd kalpa's en duizend levens.

### **Sectie 33**

Vrienden, luister naar mijn lied van vormloosheid. Het kan de verkeerde daden van de misleiden beëindigen. Het gaat als volgt:

De beoefening van de bevangenen zoekt toekomstig geluk. Zij zeggen dat dit de Weg is.

Door het brengen van offers en het geven van aalmoezen

denken zij eindeloze verdiensten te ontvangen  
maar in hun geest bouwen ze slechts aan een toekomst vol haat.  
Als je je slechte daden wilt vernietigen door toekomstig geluk te  
zoeken,  
zul je misschien in de toekomst zelfs geluk vinden,  
maar de gevolgen van je slechte daden blijven bestaan.  
Als je kunt doe dan in je geest afstand van de oorzaak van je  
slechte daden  
Dan zul je, diep in je hart, oprecht berouw hebben.  
Als je het berouw van de Mahayana verstaat lost het kwade in je  
op  
en het goede vestigt zich, zodat je werkelijk zonder slechte  
dadens zult zijn.  
Als de leerlingen van de Weg hun zelf goed zullen observeren,  
worden ze als hen die al ontwaakt zijn.  
Je leraar geeft dit onmiddellijke onderricht door  
En hoopt dat jullie één met me zullen worden.  
Als je in de toekomst je ware zelf zoekt  
Zuiver dan je geest van dat wat gif creëert.  
Ga de Weg met ijver en doorzettingsvermogen en wees niet lui.  
Voor je het weet gaat je leven vergeefs voorbij.  
Als je het Mahayana onderricht van de plotselinge leer ontmoet  
Voeg dan je handpalmen samen in overgave en met een  
vastbesloten geest.

Toen de meester zijn Dharmatoespraak had beëindigd prezen  
prefect Wei, zijn medeambtenaren, de monniken en  
lekenleerlingen hem zonder ophouden. Zoiets hadden ze nog  
nooit gehoord!.

## Sectie 34

Prefect Wei boog diep en zei: 'Meester, uw uitleg van de Dharma is boven alle verwachting. Ik zou toch ook graag enkele vragen stellen. Ik hoop dat de meester, in zijn grote compassie, die zal willen beantwoorden'.

De meester zei: 'Als u nog vragen hebt, stel ze gerust, daar hoeft u zich niet voor te verontschuldigen'.

De prefect vroeg: 'Klopt het dat de Dharma die u onderricht, de essentie bevat van het onderricht van Bodhidharma, de eerste patriarch, die uit het westen kwam?'

De meester zei: 'Ja, dat is zo'.

De prefect vroeg: 'Ik heb gehoord dat keizer Wu, toen hij Bodhidharma ontmoette, aan hem vroeg: 'Ik heb mijn leven lang kloosters gebouwd, geofferd en aalmoezen gegeven. Heb ik daarmee verdienste verworven?' en dat Bodhidharma antwoordde: 'Geen enkele verdienste'. De keizer was zo ontdaan dat hij Bodhidharma uit zijn rijk heeft verbannen. Ik heb dat nooit begrepen en ik vraag u of u dit wilt uitleggen'.

De zesde patriarch zei: 'Er was inderdaad geen enkele verdienste. Twijfel niet aan de woorden van Bodhidharma. De keizer was gehecht aan een verkeerde visie. Hij kende de ware Dharma niet'.

De prefect vroeg: 'Maar waarom was er dan geen enkele verdienste?'

De meester zei: 'Het bouwen van tempels, het geven van aalmoezen en brengen van offers zijn slechts manieren om zegeningen te zoeken.. Zegeningen en verdiensten moeten niet verward worden. Zegeningen gaan over het Dharmalichaam, niet over de werkelijkheid van zegeningen. Je eigen dharmanatuur omvat verdienste.. Het zien van je dharmanatuur is er een aspect van. Volhardendheid en onbevangenheid zijn de andere

aspecten. Innerlijk zie je je Boeddhanatuur. Uitwendig ben je respectvol. Als je anderen afwijst ben je niet vrij van egocentriciteit en gaat je verdienste verloren. Zolang je natuur een leeg verzinsel is bevat je Dharmalichaam geen verdienste. Maar als je in je gedachtestroom oprecht en vastberaden oefent is je verdienste groot en je beoefening is altijd respectvol. Als de beoefening met je lichaam respectvol is, is de beoefening met je geest dat ook. Verdienste ontstaat in de geest. Zegeningen en verdienste zijn verschillend en keizer Wu begreep dit niet goed. De patriarch had het niet bij het verkeerde eind.

### **Sectie 35**

De prefect boog diep en vroeg: ‘Het valt me op dat monniken en lekenbeoefenaars Amida Boeddha aanroepen in de hoop dat zij worden herboren in het Westers Paradijs. Kunt u ons zeggen of we daar herboren kunnen worden, zodat onze twijfels tot rust kunnen worden gebracht?’

De meester zei: ‘Als Uwe Eminentie zo goed wil zijn te luisteren, zal ik het uitleggen. Toen de Gezegende in Shravasti was preekte hij over het Westers Paradijs opdat de mensen zich zouden bekeren. De sutra’s zeggen duidelijk dat het hier niet ver vandaan is. Alleen voor hen die een oppervlakkig inzicht hadden zei hij dat het ver weg was. Hij zei ook dat het nabij was voor hen die een diep inzicht hadden. Er zijn verschillende soorten mensen maar er is maar één Dharma. Bevangenheid en ontwaaktheid verschillen en het verstaan kan langzaam zijn of snel. Verwarde mensen roepen Boeddha’s naam aan om daar herboren te kunnen worden terwijl degenen die ontwaakt zijn hun geest zuiveren. Daarom zei de Boeddha: ‘Als de geest gezuiverd is, ben je al in het Westers Paradijs’.

‘Eminentie, beoefen de tien deugden. Waarom zou u wedergeboorte in het Westers Paradijs nastreven. Als je de tien tekortkomingen niet afzweert, welke Boeddha zou je dan kunnen verwelkomen? Als je ontwaakt tot de plotselinge Dharma van de geboorteloosheid, zul je het Westers Paradijs onmiddellijk zien. Als je niet ontwaakt tot de plotselinge leer van het Mahayana, ook al richt je je op de Boeddha en streef je wedergeboorte na, de weg zal lang zijn. Hoe kun je hopen daar ooit aan te komen?’ De zesde patriarch zei: ‘Ik zal nu naar het Westers Paradijs gaan en het u laten zien. Wilt u dat?’

De prefect boog diep en zei: ‘Als ik het hier kan zien, waarom zou ik daar dan herboren willen worden. Ik vraag u in uw grote compassie om het Westers Paradijs voor me te laten verschijnen. Dat zou prachtig zijn’.

De meester zei: ‘Ik zal jullie allemaal het Westers Paradijs laten zien. Je gaat hier niet weg voordat jullie allemaal vrij zijn van twijfel’. De toehoorders waren ontzet en wisten niet wat te doen.

### **Sectie 36**

De meester zei: ‘Vrienden, als je dit wilt beoefenen kun je dat ook thuis doen. Het is niet nodig om in een klooster te leven. Als je in een klooster woont en je doet je beoefening niet, ben je als mensen in het Westers Paradijs die slechte gedachten hebben. En als je de beoefening thuis doet ben je als de mensen hier in het oosten die goede daden doen. Ik vraag je nadrukkelijk om zuiverheid te cultiveren. Dat is het Westers Paradijs’.

De prefect vroeg: ‘Meester, hoe kunnen we dit thuis beoefenen. Kunt u ons daarvoor aanwijzingen geven?’

De meester zei: ‘Vrienden, ik heb een tekst gemaakt, ‘Het lied van de vormloosheid’. Het is zowel voor geestelijken als voor

leken. Als je dit allemaal reciteert en in de praktijk brengt zul je nooit van mij gescheiden zijn.  
Het gaat als volgt:

Bekwaam in spreken en bekwaam in denken  
Zoals de zon aan de hemel,  
Hun onderricht rechtstreeks overdragend,  
Verschijnend in de wereld  
Om je niet over te geven aan verkeerde opvattingen.

Niet hun onderricht is onmiddellijk of geleidelijk.  
Het is gewaarzijn dat snel is of langzaam.  
Als bevangen mensen dit onderricht bestuderen  
Kunnen ze de Dharma niet volledig verstaan.  
Ook al kun je het op tienduizend manieren uitleggen,  
Als het gebaseerd is op de essentie  
Zijn ze alle één.

Laat in het duistere huis van het lijden  
De zon van de wijsheid voortdurend schijnen.  
Verkeerde gedachten komen op in het lijden.  
Als de waarheid verschijnt, verdwijnt het lijden.  
Laat juist en verkeerd voor wat het is.  
Er is niets dat gezuiverd moet worden.  
Verlichting is al zuiver.  
Er over denken is verwarring.  
Maar te midden van die verwarring is zuiverheid.

De drie hindernissen verdwijnen door de waarheid.  
Als je in deze wereld de Weg beoefent  
Kan niets je hinderen.

Als je je eigen tekortkomingen ziet  
Blijf je voortgaan op de Weg.

De Weg bewoont deze lichamelijke werkelijkheid.  
Verlaat de Weg niet om de Weg te zoeken.  
Zo zul je de Weg niet vinden.  
Je vindt alleen maar narigheid.

De ware Weg vind je door haar te gaan.  
Als je de juiste geestesgesteldheid niet hebt  
Wandel je in het duister  
En zul je de Weg niet vinden.

Als je de Weg waarachtig volgt  
Houd je dan niet bezig  
Met de tekortkomingen van de wereld.  
Zij die het verkeerde van de wereld in overweging nemen  
Nemen dat alleen maar op in zichzelf.

Ik veroordeel de tekortkomingen van anderen niet.  
Ik heb wat te doen aan mijn eigen tekortkomingen.  
Laat gedachten over tekortkomingen los  
En al je lijden zal versplinteren.

Als je bevangen mensen wilt onderrichten  
Zul je vaardige middelen moeten toepassen.  
Zo kun je hun twijfels wegnemen  
En hen naar verlichting leiden.

De Dharma bevindt zich in de wereld.  
In de wereld zijnde, overstijgt het de wereld.

Loop niet weg van de wereld  
Om een plaats te vinden  
Die de wereld overstijgt.

Daarom, zoek het overstijgende niet buiten jezelf.  
Misvattingen zijn van de wereld.  
De juiste visie overstijgt de wereld.  
Als je je niet druk maakt over goed en fout  
Zal je Boeddhanatuur zich tonen.

Dat is eenvoudig het onderricht  
Van de plotselinge verlichting.  
Ook bekend als Mahayana.  
Bevangenheid blijft oneindig in stand  
Ontwaken gebeurt in een ogenblik’.

### **Sectie 37**

De meester zei: ‘Vrienden, als jullie allemaal dit vers reciteren en je beoefening hiermee in overeenstemming brengt, ben je altijd bij me, ook al ben je duizend kilometer hier vandaan. En als je beoefening hier niet mee overeenstemt zijn we duizend kilometer van elkaar verwijderd, ook al zijn we bij elkaar. Ieder van jullie moet die beoefening zelf doen. De Dharma doet dat niet voor jullie.

Het is nu tijd voor jullie allemaal om te vertrekken en voor mij om terug te gaan naar de Tsaohshi Berg. Als iemand van jullie nog een belangrijke vraag heeft, kom dan naar de Berg en ik zal je twijfel wegnemen en je zult je Boeddhanatuur zien. Het gehele gehoor van ambtenaren en leken boog naar de meester en iedereen zuchtte: ‘Wat een grote verwerkelijking. Dit is nooit



eerder gehoord! Wie zou kunnen vermoeden dat we gezegend zouden worden met een boeddha, hier in Lingnen?' Toen vertrok iedereen.

## Hoofdstuk 3

### Sectie 37

De meester woonde op de Tsaohsi Berg en preekte meer dan veertig jaar in Shaochou en Kuangchou. Als je het aantal leerlingen moest noemen, monniken, nonnen en leken, kwam je ergens tussen de drie- en vijfduizend uit. Teveel om op te noemen. De kern van zijn onderricht is de overdracht van het Platformsutra. Hij gebruikte het als zijn testament. Iemand had pas gezag als hij het Platformsutra had ontvangen. De plaats, de datum en de naam van de ontvanger moesten bekend gemaakt worden en dit was bijgevoegd bij de transmissie. Degene die het Platformsutra niet heeft ontvangen is geen leerling van de Zuidelijke School. Als hij het gezag hiervan nog niet heeft ontvangen, ook al verkondigt hij de leer van de plotselinge verlichting, kent het fundament van dit onderricht nog niet en is hij niet boven discussie verheven. Niettemin worden zij die dit onderricht wel hebben ontvangen, dringend gevraagd dit ook te beoefenen. Argumenteren hierover roept gedachten op aan winnen en verliezen. Dat is een verraad van de weg.

### Sectie 39

Alle mensen verwijzen naar 'Hui-neng van het Zuiden' en 'Shen-hsiu van het Noorden' maar ze weten daar niet de echte reden van. Het is omdat meester Shen-hsiu diende als abt en oefende in de Yuchuan Tempel in Tangyang in de provincie Nanching en omdat meester Hui-neng op de Tsaohsi Berg woonde, zeventien kilometer ten zuiden van Shao-chou. Er is maar één Dharma School, maar mensen komen uit het noorden of uit het zuiden. Zo zijn er 'Noordelijke-' en 'Zuidelijke' scholen gevormd. En waar komt 'plotseling' en 'geleidelijk' vandaan? Ook al is er maar één Dharma, dit verstaan kan snel of langzaam gaan. Als

het verstaan langzaam komt, zeggen we: het is 'geleidelijk' en als het verstaan snel komt, zeggen we: het is 'plotseling'. De Dharma is niet plotseling of geleidelijk. De mensen zijn scherp of traag. Daarom hebben we de termen 'plotseling' en 'geleidelijk'.

#### **Sectie 40**

Meester Shen-hsiu hoorde de mensen zeggen dat het onderricht van Hui-neng snel was en direct wijzend naar de Weg. Hsiu riep toen zijn leerling, de monnik Chi-cheng bij zich en zei: 'Je bent intelligent en ontvankelijk. Ga naar Hui-neng en de Tsaohsi Berg. Betuig je respect en luister alleen maar. Zeg niet dat ik je heb gestuurd. Als je iets hoort dat van belang is, onthoud het dan goed, kom terug en vertel het me. Dan zullen we nog wel eens zien wiens verstaan het snelst is. Dat van mij of dat van Hui-neng. En kom snel terug. Laat me niet wachten'.

Chi-cheng was blij met de opdracht en vertrok. Binnen een halve maand bereikte hij de Tsaohsi Berg en ontmoette meester Hui-neng (*een afstand van ruim 1100 km; kennelijk had de samensteller geen idee van de ligging van deze plaatsen - jk*).

Nadat hij zijn respect had betuigd, luisterde hij alleen maar. Hij zei niet waar hij vandaan kwam. Toen Chi-cheng het onderricht hoorde van de meester verstond hij het onmiddellijk en ontdekte zijn ware natuur. Hij stond op, boog en zei: 'Meester uw leerling is van de Yuchuan Tempel gekomen. Bij Shen-hsiu ervaarde ik geen enkele verwerkelijking. Maar zodra ik de meester hoorde spreken zag ik mijn ware natuur. Ik hoop dat de meester, in zijn grote compassie, mij verder wil onderrichten'. '

Meester Hui-neng zei: 'Als je daar vandaan komt ben je dus een spion!'

Chi-cheng zei: 'Nee, ik ben geen spion!'

De zesde patriarch zei: 'Hoezo niet?'

Chi-cheng zei: 'Voordat ik gesproken heb was ik een spion. Maar nu ik gesproken heb ben ik dat niet meer'.

De zesde Patriarch zei: 'Zo is het ook met 'illusie is verlichting'.'

## **Sectie 41**

De meester zei tegen Chi-Cheng: 'Ik heb gehoord dat je leraar onderricht geeft, uitsluitend door aanwijzingen te geven over de voorschriften, meditatie en wijsheid. Zeg eens, wat onderricht je leraar over de voorschriften, meditatie en wijsheid?'

Chi-cheng antwoordde: 'Priester Hsiu legt het zo uit: geen kwaad doen, dat zijn de voorschriften; het beoefenen van het goede is wijsheid; je geest zuiveren is meditatie. Dit bedoelt hij met 'voorschriften, meditatie en wijsheid' en dit is zijn uitleg. Hoe ziet u dat, meester?'

Meester Hui-neng antwoordde: 'Dit is een prachtige uitleg, maar ik kijk er anders tegenaan'.

Chi-cheng vroeg: 'Hoe anders?'

Hui-neng zei: 'Begrip kan snel zijn en langzaam'.

Chi-cheng vroeg de meester om zijn uitleg te geven over de voorschriften, wijsheid en meditatie.

De meester zei: 'Luister goed, dan zal ik je mijn visie hierop geven. Als de grond van je geest vrij is van misvattingen, gaan de voorschriften over je ware natuur; als de grond van je geest vrij is van verwarring is dat meditatie; als de grond van je geest vrij is van onwetendheid is dat de wijsheid van je ware natuur'.

De meester ging verder: 'De voorschriften, meditatie en wijsheid van je leraar zijn om bevangen mensen aan te moedigen. Die van mij zijn voor mensen die werkelijk iets bereikt hebben. Het ontwaken tot je ware natuur is de kern van mijn onderricht. Ik heb het niet eens over de voorschriften, meditatie en wijsheid'.

Chi-cheng zei: 'Hoe bedoelt u?'

De meester zei: 'Je ware natuur is zonder misvattingen, onrust en onwetendheid. Elke gedachte straalt de prajna wijsheid uit en als je altijd vrij bent van vormen, wat zou er dan naar voren gebracht moeten worden? Ontwaken tot je ware natuur, plotselinge beoefening met plotseling ontwaken, daar is niets geleidelijks aan, dus er hoeft niets voor het voetlicht te worden gebracht.

Chi-cheng boog diep en bleef op de Tsaohsi Berg. Hij werd leerling en week nooit van de zijde van de meester.

## **Sectie 42**

Een andere monnik, Fa-ta genaamd, had zeven jaar lang ononderbroken het Lotussutra gereciteerd, maar zijn geest was nog niet helder en hij wist niet wat de ware Dharma was. Hij ging naar de Tsaohsi Berg om zijn respect te betuigen en hij vroeg de meester: 'Uw leerling heeft zeven jaar lang het Lotussutra gereciteerd, maar ik twijfel nog steeds en omdat uw wijsheid groot is vraag ik u of u alstublieft mijn twijfels wilt wegnemen'. De meester zei: 'Fa-ta, de Dharma doordringt de diepten, maar niet in jouw geest. Het sutra heeft helemaal geen vragen. Je geest heeft vragen. Je zoekt naar het ware onderricht met een verarmde geest.. Als je geest onbevangen en geconcentreerd zou zijn, zou je je het sutra hebben eigengemaakt. Ik heb nooit kunnen lezen, maar als je me het Lotussutra éénmaal voorleest, begrijp ik het onmiddellijk. Fa-ta las toen het hele sutra aan de meester voor. Zodra de zesde patriarch het sutra hoorde, begreep hij meteen de bedoeling van de Boeddha en hij legde het Lotussutra uit aan Fa-ta. De zesde patriarch zei: 'Fa-ta, het Lotussutra zegt niets meer dan nodig is. De zeven delen bestaan uitsluitend uit metaforen. De reden dat de Boeddha preekte over de drie voertuigen was alleen vanwege de domheid van de

mensen. De tekst van het sutra maakt volkomen duidelijk dat het boeddhisme maar één voertuig kent. Er is geen andere. De meester zei: 'Fa-ta, richt je op het ene Boeddha voertuig. Zoek niet naar de twee andere voertuigen, want je natuur zal dan vertroebeld raken. Waar in het sutra vinden we dit ene Boeddha voertuig? Ik zal het je vertellen. Het sutra zegt: 'Alle boeddha's en de door de wereld geëerde verschenen in deze wereld vanwege één grote oorzaak. Hoe moet je dit onderricht verstaan? En hoe moet dit onderricht beoefend worden? Luister, ik zal het je zeggen. De geest gaat niet over denken, want zij is fundamenteel leeg (*ontvankelijk – jk*). Dit is de grote oorzaak die verkeerde visies wegwerpt. Als je van binnen en van buiten niet verward bent, ben je vrij van dualiteiten. Als je van buiten verward bent, ben je gehecht aan vormen; als je van binnen verward bent, ben je gehecht aan leegte. Als je binnen de vormen vrij bent van vormen en binnen leegte vrij bent van leegte, dan ben je van binnen en van buiten niet verward. Als je ontwaakt tot deze Dharma zal je geest zich in een ogenblik openen en in de wereld verschijnen. Wat is het dat de geest opent? Het opent Boeddha's wijsheid en de Boeddha betekent verlichting. Hierbij kunnen vier poorten onderscheiden worden:

- De poort van het openen van de wijsheid van verlichting.
- De poort van het tot expressie brengen van de wijsheid van verlichting.
- De poort van het ontwaken van de wijsheid van verlichting en
- De poort van het binnengaan in de wijsheid van verlichting.

Openen, tot expressie brengen, ontwaken en binnengaan beginnen allemaal vanuit dezelfde plek, van het verstaan van verlichting. Als je je ware natuur ziet, verschijn je in de wereld.

De meester zei: 'Fa-ta, mijn grootste verlangen is dat alle mensen zich zullen openen voor de wijsheid van de Boeddha in de grond van hun hart. Cultiveer niet de wijsheid van de mensen van de wereld. Er huizen misvattingen in hun geest en zo ontstaat het kwade. Als het hart van de mensen waarachtig is geven ze de ruimte aan wijsheid en zetten dat in het licht. Zo openen ze voor zichzelf de wijsheid van de Boeddha. Ga niet op in de wijsheid van de wereld, maar open je in de wijsheid van de Boeddha. Zo verschijn je in de wereld'. De meester zei: 'Fa-ta, dit is het ene voertuig van het Lotussutra. Verderop in het sutra is het onderricht van de Boeddha verdeeld in drie voertuigen om tegemoet te komen aan degenen die bevangen zijn door hun eigen werkelijkheidsbeleving. Vertrouw alleen op het ene boeddha voertuig'.

De meester zei: 'Als de geest beoefent, leest het de lotus. Als het niet beoefent, dan leest de Lotus. Als de geest waarachtig is dan leest het de Lotus. Als de geest bevangen is dan leest de Lotus. Als je het begrip van een Boeddha ontwikkelt lees je de Lotus. Als je het begrip ontwikkelt van een mens van de wereld, leest de Lotus. Als je beoefent met een grote toewijding lees je de Lotus'. Toen Fa-ta dit hoorde ervoer hij plotseling een diepe verwerkelijking. Zijn ogen vulden zich met tranen en hij zei: 'Meester, ik heb nooit werkelijk de Lotus gelezen. Ik werd gelezen door het sutra. In de toekomst zal ik in mijn geest de beoefening van de boeddha's beoefenen en zo de Lotus lezen'. De meester zei: 'De beoefening van de Boeddha is de Boeddha'. Iedereen die bij die gelegenheid aanwezig was kwam tot verlichting.

## **Sectie 43**

Op een keer kwam de monnik Chi-chang naar de Tsaohsi Berg. Nadat hij zijn respect had betuigd aan de meester vroeg hij naar de betekenis van de vier voertuigen. Chi-chang zei: 'De Boeddha spreekt van drie voertuigen, maar hij heeft het ook over het hoogste voertuig. Uw leerling begrijpt dit niet en zou het erg waarderen als u daarover aanwijzingen geeft'.

Meester Hui-neng zei: 'Kijk naar je eigen geest en hecht niet aan de uiterlijke kenmerken van dharma's. Oorspronkelijk was er geen lering over de vier voertuigen. Maar omdat het vermogen van de menselijke geest vier niveaus heeft, heeft de Dharma vier voertuigen.

- Zien, horen, reciteren vormen het *kleine voertuig*.
- Ontwaken tot de Dharma en haar betekenis verstaan vormt het *midden voertuig*.
- De Dharma beoefenen vormt het *grote voertuig*.
- Vaardig zijn in alle onderricht en bekwaam in alle beoefening, niets vermijdend, behalve de uiterlijke kenmerken en in alle doen en laten vrij zijn van de resultaten, dat is het *hoogste voertuig*.

Deze hoogste praktijk kan niet bediscussieerd worden. Je moet het zelf doen. Vraag er dus niet over.

#### **Sectie 44**

Een andere monnik, die Shen-hui heette kwam van Nanyang. Toen hij naar de Tsaohsi Berg kwam om zijn respect te betuigen, vroeg hij: 'Als de meester mediteert, ziet hij dan of niet?' De meester stond op en sloeg Shen-hui drie keer. Toen vroeg hij Shen-hui: 'Toen ik je sloeg, deed dat pijn of niet?' Shen-hui antwoordde: 'Het deed pijn en het deed niet pijn'. De zesde patriarch zei: 'Nou, ik zie en ik zie niet'.



Shen-hui vroeg de meester nog eens: ‘Wat bedoelt u met: *u ziet en u ziet niet?*’

De meester zei: ‘Als ik zie dan zie ik mijn eigen tekortkomingen. Dat bedoel ik met *ik zie*. Als ik niet zie bedoel ik dat ik de tekortkomingen van anderen niet zie. Daarom zie ik en zie ik niet. En hoe zit het met je pijn en niet-pijn?’

Shen-hui zei: ‘Als het niet pijn zou doen zou ik hetzelfde zijn als een boom of een rots. Als het pijn zou doen zou ik net zo zijn als iedereen. Gevoelig voor woede’.

De meester zei: ‘Het zien en niet-zien waar je net naar vroeg is dualistisch. Pijn en niet-pijn zijn als geboorte en dood. Je ziet je ware natuur niet en nu durf je hier te komen en spelletjes te spelen?’.

Shen-hui boog en durfde niets meer te zeggen. Daarom zei de meester: ‘Je geest is bevangen en je kunt niet zien. Ga daarom weg en vraag een leraar om je de weg te tonen. Alleen als je je ware natuur ziet kun je de Dharma in de praktijk brengen. Maar daarvoor ben je teveel bevangen in je eigen belevingswereld en nu kom je hier om mij te vragen of ik zie of niet. Ook als ik wel zie, dan kan dat niet de plaats innemen van jouw bevangenheid. Zelfs al zie je zelf, dan kan dat niet de plaats innemen van mijn bevangenheid. Waarom beoefen je zelf niet. Dan kun je me vragen of ik wel of niet zie.

Shen-hui boog en werd een leerling. Hij verliet de Tsaohsi Berg niet meer en was steeds attent op de meester.

## Hoofdstuk 4

### Sectie 45

De meester riep op een zeker moment zijn leerlingen Fa-hai, Chi-cheng, Fa-ta, Chi-chang, Chi-che, Chitao, Fa-chen, Fa-ju en Shen-hui en zei: 'Jullie tien leerlingen, kom dichterbij. Jullie zijn anders dan anderen. Na mijn dood zal ieder van jullie op een andere plaats leraar zijn. Ik wil je daarom leren hoe de Dharma uit te leggen zonder het zicht te verliezen op de kern.

Ik zal beginnen met de lering van de drie categorieën en maak daarbij gebruik van de zesendertig paren. Maar wat er ook gebeurt, vermijd dualisme. Als je onderricht geeft over de dharmas neem dan geen afstand van haar natuur en haar kenmerken. En als iemand je iets vraagt over een dharma, spreek dan altijd in termen van paren en hun tegenstellingen. Want alles is afhankelijk van zijn tegendeel voor zijn bestaan of niet-bestaan. Als de tegenstellingen opzij worden gezet is er geen plaats meer voor hun bestaan. De lering van de drie categorieën is die van de skanda's, de werkelijkheid van de zintuigen en hoe ze bij ons binnenkomen. Er zijn vijf skanda's, achttien werkelijkheden van de zintuigen en twaalf aspecten van het binnenkomen.

Wat zijn de vijf skanda's?

Zij zijn: vorm, sensaties, gedachten, drijfveren en gewaarzijn.

Wat zijn de achttien werkelijkheden van de zintuigen?

Het zijn de zes objecten van de zintuigen, de zintuigen zelf, en de zes zintuiglijke gewaarwordingen.

Wat zijn de twaalf aspecten van het binnenkomen?

Er zijn zes externe zintuigobjecten en er zijn zes interne zintuigpoorten.

Wat zijn de zes zintuigobjecten?

Het zijn zicht, geluid, geur, smaak, gevoel en gedachten.

Wat zijn de zes zintuigpoorten?

Het zijn ogen, oren, neus, tong, lichaam en denkorgaan. Dharma natuur laat de zes bewustwordingen opkomen: het zien, het horen, het ruiken, het proeven en het denken. Net als de zes zintuigpoorten en de zes objecten van de zintuigpoorten. Dat bestaat allemaal in je eigen natuur. Dit kennen we als het opslagbewustzijn. Als we denken herscheppen we ons bewustzijn en laten de zes soorten bewustzijn opkomen. Die komen naar buiten door de zes zintuigen en ontmoeten de zes werkelijkheden van de zintuigen. Deze drie sets van zes maken samen achttien. De misvattingen van onze natuur doen de achttien misvattingen opkomen. Als je natuur in orde is verrijzen de achttien waarheden. Ze kwaadwillig gebruiken gebeurt door bevangen mensen. Als je ze goed gebruikt ben je een boeddha. En waar komt dat goede gebruik vandaan? Het is van onze ware natuur.

## **Sectie 46**

Zoals er paren van tegenstellingen zijn, zo zijn er ook vijf paren van natuurlijke verschijnselen in de buitenwereld:

Hemel en aarde,

Zon en maan,

Donker en licht,

Yin en yang,

Water en vuur.

Er zijn twaalf paren die betrekking hebben op de taal en de kenmerken van dharma's:

Geconditioneerd en niet geconditioneerd,

Materieel en immaterieel,

Zichtbaar en niet zichtbaar,

Karmisch en niet-karmisch,

Substantieel en leeg,  
Bewegend en onbeweeglijk,  
Zuiver en bevlekt,  
Werelds en sacraal,  
Gewijd en ongewijd,  
Oud en jong,  
Lang en kort,  
Hoog en laag.

Er zijn negentien paren die betrekking hebben op de functies die opkomen uit onze natuur:

Onwaar en waar,  
Ongeschoold en geleerd,  
Dwaas en wijs,  
Verward en kalm,  
Juist en verkeerd,  
Recht en krom,  
Vol en leeg,  
Bevooroordeeld en onbevooroordeeld,  
Bevangen en verlicht,  
Veilig en gevaarlijk,  
Vreugdevol en kwaad,  
Onthecht en bezitterig,  
Voorwaarts en achterwaarts,  
Ontstaan en vergaan,  
Blijvend en vergankelijk,  
Dharmakaya en fysiek lichaam,  
Vooruitgaand en achteruitgaand,  
Nirmanakaya en Sambhogakaya,  
Substantie en functie,  
Natuur en eigenschappen,  
Bewust en onbewust.

Taal en de eigenschappen van dharma's omvatten twaalf paren van tegenstellingen. Er zijn vijf paren van natuurlijke verschijnselen in de buitenwereld. En van de functies die opkomen uit onze natuur zijn er negentien paren. Bij elkaar vormen ze zesendertig paren. De lering over de zesendertig paren kunnen gebruikt worden bij de uitleg van alle sutra's, zolang je dualisme maar vermijdt. Maar hoe kun je deze zesendertig paren gebruiken bij het overwegen van je natuur? Buiten jezelf, sprekend over vormen blijf je vrij van vormen; Binnen in jezelf, sprekend over leegte blijf je vrij van leegte. Als je je hecht aan leegte zal dat slechts je onwetendheid versterken. Als je vasthoudt aan vormen, zul je alleen maar verkeerde zienswijzen bevestigen, de Dharma belasteren en beweren dat je geen geschreven woorden moet gebruiken. Als je eenmaal zegt dat je geen geschreven woorden zou moeten gebruiken, zouden mensen ook niet moeten spreken, want dat is hetzelfde. Zelfs als je leegte zou uitleggen vanuit het perspectief van je ware natuur, dan nog wordt het effectief taal. De oorspronkelijke natuur is niet leeg. Bevangen mensen verwarren zichzelf nog meer als ze afzien van het gebruik van taal.

## **Sectie 47**

De meester zei: 'Jullie mijn tien leerlingen, als je later de Dharma doorgeeft gebruik dan het Platformsutra zonder het zicht te verliezen op de kern. Iemand die het Platformsutra niet heeft ontvangen, kan mijn onderricht niet doorgeven. Nu je het hebt ontvangen, geef je het door naar de volgende generaties. Het zal dan zijn alsof ze van mij onderricht ontvangen'.

Nadat deze tien monniken zo geïnstrueerd waren, schreven ze het Platformsutra over en gaven dit door aan de volgende

generaties. Zij die dit ontvangen kunnen er zeker van zijn dat ze hun ware natuur zullen zien.

## **Sectie 48**

De meester overleed op de derde dag van de achtste maand in het tweede jaar van het Hsientung tijdperk (= 28 augustus 713). Op de achtste dag van de zevende maand riep hij zijn leerlingen bij elkaar om afscheid van ze te nemen. In het eerste jaar van het Hsientung tijdperk had de meester een pagode gebouwd bij de Kuo-en Tempel in Hsin-chou en nu, in de zevende maand van het daaropvolgende jaar nam hij afscheid.

De meester zei: 'Kom wat dichterbij allemaal. In de achtste maand verwacht ik deze wereld te zullen verlaten. Als je nog vragen hebt, vraag ze dan nu en ik zal ze beantwoorden. Laat me een eind maken aan je bevangenheid, zodat je innerlijke vrede kunt vinden. Als ik overleden ben is er niemand meer die je kan onderrichten'.

Toen Fa-ha en de andere monniken dit hoorden huilden ze van verdriet. Alleen Shen-hui was niet onder de indruk en huilde niet. De zesde patriarch zei: 'Shen-hui je bent nog jong, maar je bent nu ontwaakt en goed en verkeerd zijn nu identiek voor je, niet geraakt door complimenten of kritiek. De anderen verstaan dit niet. Wat heb je eigenlijk beoefend gedurende al die jaren in deze tempel? En voor wie huil je eigenlijk? Ben je misschien bezorgd dat ik niet weet waar ik heen zal gaan? Ik zou helemaal niet bij jullie weggaan als ik niet wist waar ik heen zou gaan. Je huilt omdat jullie niet weten waar ik heen zal gaan. Als je het wel wist zou je niet huilen.

De natuur is niet onderhevig aan geboorte en dood of komen en gaan. Ga maar eens zitten. Ik heb een vers voor jullie: *Het Vers van Waarheid en Onwaarheid, van Beweging en*

*Onbeweeglijkheid.* Als jullie dit met elkaar reciteren en verstaan  
zul je net als mij zijn. Als je het in praktijk brengt en je zult het  
zicht op de kern van het onderricht niet kwijtraken.

Nergens is iets te vinden dat waar is.  
Probeer niet om de Waarheid ergens te zien.  
Als je probeert de Waarheid te zien  
Is je zien op geen enkele manier waarachtig.  
Als je de Waarheid wilt zien  
Met een geest zonder onwaarheid  
Dan is de geest waarachtig  
Als de geest zich niet losmaakt van onwaarheid  
Is er geen Waarheid. Waar zou het kunnen zijn?

Levende wezens weten hoe te bewegen  
De levenloze dingen zijn bewegingloos.  
Als je bewegingloosheid beoefent  
Zul je gelijk zijn aan de bewegingloosheid van de levenloze  
dingen.  
Om te zien wat werkelijk bewegingloos is  
Zie dan de bewegingloosheid in dat wat in beweging is.  
Wat niet beweegt, beweegt niet  
Het levenloze bevat geen boeddhasaden.

Als je de kenmerken van de verschillende dharma's kunt  
onderscheiden  
Zie je dat de uiteindelijke Waarheid niet beweegt.  
Als je dit kunt verwerkelijken  
Zie je hoe de Grote Werkelijkheid werkt.  
Leerlingen van de Weg  
Span je in tot het uiterste

En blijf je in het onderricht van het Mahayana  
Niet vastklampen aan je visie over geboorte en dood.

Als de mensen die je in de toekomst ontmoet  
Nog niet zover zijn dat ze dit onderricht kunnen verstaan  
Buig dan voor ze en vertel ze om goed te leven.  
Over dit onderricht kun je niet argumenteren.  
Als je dat wel doet, blijft vastzitten in je bevangenheid  
En in het argumenteren zal je leven vast blijven zitten in geboorte  
en dood.

### **Sectie 49**

Toen de monniken dit vers hoorden verstonden ze de bedoeling van de meester. Ze durfden niet meer te argumenteren en brachten hun beoefening in vereenstemming met de Dharma. Beseffend dat hun leraar niet lang meer te leven had, bogen ze als een eenheid. De eerwaarde Fa-hai kwam naar voren en zei: 'Meester, als u bent heengegaan, aan wie zou de robe en de Dharma moeten worden gegeven?'

De meester zei: 'De Dharma is al gegeven. Daar hoef je niet om te vragen. Maar meer dan twintig jaar na mijn heengaan zullen verkeerde leringen verwarring zaaien en het zicht op de essentie van mijn onderricht vertroebelen. Er zal iemand naar voren komen en zijn leven riskeren om deze fouten te kunnen herstellen en de essentie van mijn onderricht voor het voetlicht te brengen. Dat is mijn ware Dharma.

Wat de robe betreft, die mag niet doorgegeven worden. Voor het geval je me daarin niet vertrouwt zal ik het vers reciteren dat heet *Het Lied van de Transmissie van de Robe en het Onderricht van de vijf voorgaande patriarchen*. Volgens het *Lied van de Eerste*



*Patriarch Bodhidharma* is het onjuist om de robe door te geven.  
Luister, ik zal het reciteren:

*Lied van de Eerste Patriarch Bodhidharma*

Oorspronkelijk kwam ik naar China  
Om de bevangen mensen te onderrichten en te redden.  
Om een bloem te zijn die zich opent met vijf petalen  
Zodat de vruchten vanzelf tot rijping komen.

*Lied van de Tweede Patriarch Hui-ko*

Omdat de grond er vanaf het begin was  
Werd de bloem geplant en kwam tot bloei  
Als er in de toekomst geen grond meer zou zijn  
Hoe zouden de bloemen dan nog kunnen bloeien?

*Lied van de Derde Patriarch Seng-tsan*

Bloemenzaden hebben de grond nodig.  
Van daar uit groeien de bloemen  
Maar als een zaad niet wil kiemen  
Zal het zelfs in de grond niet groeien.

*Lied van de Vierde Patriarch Tao-hsin*

Bloemenzaden kiemen van nature  
En groeien als ze in de grond worden geplant  
Maar als het karma niet in harmonie is  
Wil er helemaal niets groeien.

*Lied van de Vijfde Patriarch Hong-jen*

Een bewust wezen plant een zaadje  
Een onbewuste bloem gaat bloeien  
Zonder bewuste wezens en zaden

Zou de geest niets voortbrengen.

*Lied van de Zesde Patriarch Hui-neng*

De grond van de geest bevat levende zaden  
Als de Dharma regen neerdaalt zullen de bloemen bloeien  
Als je ontwaakt tot de levende zaden  
Volgen de vruchten van verlichting vanzelf.

**Sectie 50**

Meester Hui-neng zei: 'Luister nu naar de twee verzen die ik maakte over de betekenis van het lied van Bodhidarma. Als degenen die bevangen zijn door hun eigen werkelijkheidsbeleving oefenen in overeenstemming met deze verzen kun je er zeker van zijn dat je je ware natuur zult zien'.

Vers één:

Een slechte bloem groeit uit de grond van ons hart  
Vijf petalen ontvouwen zich aan de stengel  
Met elkaar begaan ze de verkeerde daden  
Voortgedreven door de winden van karma.

Vers twee:

Een zuivere bloem groeit uit de grond van ons hart  
Vijf petalen ontvouwen zich aan de stengel  
Met elkaar zorgen ze voor de wijsheid van prajna  
Ruimte biedend aan de komende verlichting van boeddha's.

Toen de patriarch deze verzen gereciteerd had stuurde hij het gezelschap naar huis. Toen zijn leerlingen naar buiten gingen en

dit overdachten, wisten ze dat de meester niet lang meer te leven had.

## **Sectie 51**

De zesde patriarch leefde tot de derde dag van de achtste maand. Na het eten zei hij: 'Gaan jullie allemaal eens zitten. Het is mijn tijd om te gaan'.

Fa-hai vroeg: 'Hoeveel generaties hebben de Dharma van de plotselinge verlichting van oudsher tot nu doorgegeven?'

De zesde patriarch zei: 'Het werd eerst doorgegeven door de zeven boeddha's. Sakyamuni Boeddha was de zevende,

Mahakashyapa was de achtste,

Ananda was de negende,

Madhyantika was de tiende,

Shamakavasa was de elfde,

Upagupta was de twaalfde,

Dhritaka was de dertiende,

Buddhanandi was de veertiende,

Buddhamitra was de vijftiende,

Parshva de zestiende,

Punyayashas was de zeventiende,

Ashvagosa was de achttiende,

Kapimala was de negentiende,

Nagarjuna was de twintigste,

Kamadeva was de eenentwintigste,

Rahulata was de twee en twintigste

Sanghanandi was de drie en twintigste,

Gayashata was de vier en twintigste,

Kumarata was de vijf en twintigste,

Jayata was de zes en twintigste,

Vasubandhu was de zeven en twintigste,

Manorhita was de acht en twintigste,  
Haklenayashas was de negen en twintigste,  
Simha bhikshu was de dertigste,  
Shamavasa was de een en dertigste,  
Upagupta was de twee en dertigste  
Sangharaksha was de drie en dertigste,  
Shubhamitra was de vier en dertigste,  
Bodhidharma, de derde zoon van een koning uit Zuid-India, was  
de vijf en dertigste,  
Tijdens de Tang periode (in China) was Hui-ke de zes en  
dertigste,  
Seng-tsan was de zeven en dertigste,  
Tao-shin was de acht en dertigste,  
Hung-jen was de negen en dertigste  
En ik ben de veertigste die de Dharma heeft ontvangen'.  
De meester zei: 'Van nu af aan heb je een testament nodig als je  
de dharma aan anderen doorgeeft. Zorg ervoor dat het  
oorspronkelijke onderricht niet verloren gaat'.

## **Sectie 52**

Fa-ha sprak nogmaals: 'Meester, nu u heengaat, welke Dharma  
laat u achter zodat de toekomstige generaties ook een boeddha  
kunnen zien?'

De zesde patriarch zei: 'Als de bevangen mensen eenvoudig  
kunnen zien wat een bewust wezen is, zullen ze een boeddha  
kunnen zien. Als ze niet verstaan wat een bewust wezen is zullen  
ze in geen tienduizend kalpa's een boeddha kunnen zien. Ik zal  
je daarom vertellen wat een bewust wezen is en hoe je een  
boeddha kunt zien. En ik zal jullie verlaten met een vers: *De  
bevrijding van het zien van de Ware Boeddha.*

Zolang iemand bevangen is zal hij geen boeddha kunnen zien. Dat kan alleen iemand die ontwaakt is. Fa-ha luister. Geef dit door aan de toekomstige generaties en laat het niet verloren gaan.'

De zesde patriarch zei: 'Luister, ik zal het je uitleggen. Als mensen van de toekomstige generaties een boeddha willen vinden hoeven ze alleen maar te verstaan wat een bewust wezen is. Dan zullen ze ook verstaan wat een boeddha is. Boeddha is een eigenschap van bewuste wezens. Er is geen Boeddhageest zonder een bewust wezen.

Bevangen is een boeddha een levend wezen  
Verlicht is een levend wezen een boeddha  
Een dwaze boeddha is een levend wezen  
Een wijs levend wezen is een boeddha  
Een bevooroordeelde boeddha is een levend wezen  
Een onbevooroordeeld levend wezen is een boeddha  
Zo lang je geest bevooroordeeld is  
Verblijft een boeddha in een levend wezen  
Op het moment van onbevooroordeeld ontwaken  
Wordt een levend wezen een boeddha  
Er woont een boeddha in je hart  
En deze boeddha is de echte  
Als je de boeddha geest niet in je had  
Hoe zou je die ooit kunnen vinden?

### **Sectie 53**

De meester zei: 'Leerlingen, het ga je goed. Ik ga heen met een vers: *De bevrijding van het zien van de Ware Boeddha in je hart.* Als bevangen mensen in de toekomst de betekenis van dit vers zullen verstaan, zien ze de Ware Boeddha in hun hart en hun

ware natuur. Ik zal jullie verlaten nadat ik jullie dit vers heb gegeven:

De zuivere natuur van zoheid is de ware boeddha  
Verkeerde visies en de drie vergiften zijn de ware Mara  
Bevangen mensen hebben een Mara in hun huis  
Mensen die helder zien hebben een boeddha te gast

Als de drie vergiften van onwetendheid opkomen in je natuur  
Nestelt de Koning van de Mara's zich in je huis  
Als de zuivere blik de giften verdrijven uit je hart  
Wordt Mara een boeddha, een echte, niet een valse.

Het doorgeven, de verwerkelijking en het Dharmalichaam  
Zijn alle in de grond één  
Als je in jezelf zoekt is dit wat je zult vinden  
De oorzaak van verlichting die leidt tot Boeddhaschap.

Uit dit getransformeerde lichaam rijst je ware natuur op  
Je zuivere natuur woont in het getransformeerde lichaam  
En leidt je langs de weg van de waarheid  
Waar de toekomstige volmaaktheid onbegrensd is.

De natuur van de bezoedeling is de oorzaak van zuiverheid  
Er is geen zuiver lichaam zonder bezoedeling  
Houd eenvoudig je natuur vrij van de vijf verlangens  
Op het moment dat je je ware natuur ziet is dat de Ware Boeddha.

Als het onderricht van de plotselinge verlichting in dit leven tot je doordringt

Zul je verstaan dat er een boeddha voor je staat.  
Waar zul je een boeddha vinden  
Als je een boeddha probeert te vinden door je beoefening?

Als je iets werkelijks kunt vinden in jezelf  
Uit deze wekelijkheid rijst een boeddha op  
Zoek geen boeddha buiten deze werkelijkheid.  
Het zijn dwazen die dat wel doen.

Het onderricht van de plotselinge verlichting kwam hier vanuit het  
Westen,  
Het bevrijden van anderen hangt af van je beoefening  
Leerlingen van de Weg ik vraag je heel dringend  
Vertrouw op de Weg en verspil je leven niet.

Na het reciteren van dit vers zei de meester tot zijn leerlingen:  
'Het ga je goed, ik ga nu heen. Houd je na mijn heengaan niet  
 bezig met de wereldse gewoonten om rouwkleding te dragen, te  
 huilen en condoleancegeschenken te ontvangen. Dat is niet  
 volgens de boeddhistische weg en je zou niet een echte leerling  
 van me zijn. Blijf beoefenen alsof ik er nog was en mediteer  
 samen. Blijf vrij van beweging en bewegingloosheid, geboorte en  
 dood, komen en gaan, goed en verkeerd, heden en verleden.  
 Wees vredig en op je gemak. Zo is de Grote Weg. Als ik heen  
 gegaan ben, oefen eenvoudig overeenkomstig de Dharma, net  
 als toen ik nog bij je was. En als je je hier niet aan hield dan zou  
 mijn aanwezigheid ook niet helpen.'

Nadat hij dit gezegd had zei de meester niets meer. Om  
middernacht stierf hij vredig. Hij was zes en zeventig jaar oud.

## **Sectie 54**

Op de dag dat de meester stierf werd het klooster gevuld met een heerlijke geur die verscheidene dagen bleef. De aarde schudde, er waren landverschuivingen, bomen bloeiden met witte bloemen, de zon en de maan hielden op met schijnen en de wolken verloren hun kleur.

De meester stierf op de derde dag van de achtste maand en in de elfde maand werd zijn kist begraven op de Tsaohsi Berg. Vanuit zijn rustplaats steeg drie dagen lang een helder licht op naar de hemel. De prefect van Shao-chou Wei-chu, liet een herdenkingssteen oprichten, waar heden ten dage nog steeds offers worden gebracht.

## **Sectie 55**

Dit Platformsutra werd samengesteld door de hoofdmonnik Fa-hai. Voor hij stierf gaf hij het aan zijn medeleerling Tao-tsan. Voordat Tao-tsan stierf gaf hij het aan zijn leerling Wu-chen. Wu-chen woont op het moment in Lingnan in het Fahsing klooster op de Tsaohsi Berg, waar hij de Dharma doorgeeft.

## **Sectie 56**

Als de Dharma aan iemand wordt doorgegeven moet het iemand zijn met grote wijsheid, die een diepgaand vertrouwen heeft in het onderricht van de Boeddha, die gegrond is in grote compassie. Zo iemand moet gekwalificeerd zijn om deze sutra te beheren en die er voor wil zorgen dat dit onderricht niet verloren gaat.

## **Sectie 57**

Deze monnik (=Fa-hai) komt oorspronkelijk uit Shao-chou in de streek Chu-chiang. Nadat de Tathagata het Nirvana binnenging



bereikte zijn onderricht de landen van het oosten. Het werd doorgegeven in onthechtheid van egocentriciteit. Dit is de ware Bodhisattva doctrine, beoefend in overeenstemming met de verhalen. Het werd doorgegeven aan hen die de intentie hebben uitgesproken alle levende wezens te redden, ononderbroken te beoefenen en niet af te haken in tijden van rampspoed en lijden en zo gezegend zijn met goedheid.

Zij wiens talenten niet passend zijn en hun bekwaamheid tekort schiet, ook al zoeken zij de Dharma, het zou niet passend zijn het Platformsutra aan hen door te geven. Een oproep aan alle medestudenten om de verborgen betekenis te verstaan.

*Het Platformsutra van het plotselinge onderricht van de Zuidelijke School weergegeven in één rol, één tekst.*

## Referenties

Ferguson, Andy. *Zen's Chinese Heritage, The Masters and Their Teachings*. Boston: Wisdom Publications, 2000.

Harada, Shodo. *Not One Single Thing, a commentary on the Platform sutra*. Somerville: Wisdom Publications, 2018.

McRae, John R. *The Northern School and the Formation of Early Zen Buddhism*. Honolulu: University of Hawaii Press, 1986.

McRae, John R. *Seeing Through Zen, Encounter, Transformation and Genealogy in Chinese Chan Buddhism*. Los Angeles: University of California Press, 2003.

Red Pine. *The Platform Sutra, The Zen Teaching of Hui-neng, Translation and Commentary*. Berkely: Counterpoint, 2006.

Yampolsky, Philip B. *The Platform Sutra of the Sixth Patriarch. The Text of the Tun-Huang Manuscript. With translation introduction and notes*. New York: Columbia University Press, 1976, 2012.

Whitefield, Randolph S. *Records of the Transmission of the Lamp, Volume 1-6*. München: Artwork by Buch&Media, 2015-2019.